

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

GOVERNMENT GAZETTE

STAATSKOERANT

VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

Registered at the Post Office as a Newspaper

As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer

VOL. 344

CAPE TOWN, 2 FEBRUARY 1994

No. 15468

KAAPSTAD, 2 FEBRUARIE 1994

STATE PRESIDENT'S OFFICE

KANTOOR VAN DIE STAATSPRESIDENT

No. 187. 2 February 1994

No. 187. 2 Februarie 1994

It is hereby notified that the State President has assented to the following Act which is hereby published for general information:—

Hierby word bekend gemaak dat die Staatspresident sy goedkeuring geheg het aan die onderstaande Wet wat hierby ter algemene inligting gepubliseer word:—

No. 209 of 1993: Local Government Transition Act, 1993.

No. 209 van 1993: Oorgangswet op Plaaslike Regering, 1993.

ACT

To provide for revised interim measures with a view to promoting the restructuring of local government, and for that purpose to provide for the establishment of Provincial Committees for Local Government in respect of the various provinces; to provide for the recognition and establishment of forums for negotiating such restructuring of local government; for the exemption of certain local government bodies from certain provisions of the Act; for the establishment of appointed transitional councils in the pre-interim phase; for the delimitation of areas of jurisdiction and the election of transitional councils in the interim phase; for the issuing of proclamations by the Administrators of the various provinces; for the establishment of Local Government Demarcation Boards in respect of the various provinces; and for the repeal of certain laws; and to provide for matters connected therewith.

(English text signed by the State President.)
(Assented to 20 January 1994.)

BE IT ENACTED by the State President and the Parliament of the Republic of South Africa, as follows:—

PART 1

Application of Act

Definitions

5

1. (1) In this Act, unless the context indicates otherwise—

- (i) "Administrator" means the Administrator as defined in section 1 of the Provincial Government Act, 1986 (Act No. 69 of 1986): Provided that where the Administrator is required to exercise any power in respect of any local government body which is situate within that part of the province which forms part of a Self-governing Territory, the Administrator shall act after consultation with the Chief Minister of that Self-governing Territory: Provided further that at the establishment of a provincial government for the province concerned in terms of the Constitution of the Republic of South Africa, 1993, any reference to the Administrator shall be construed as a reference to the Executive Council of that province and any reference to a province shall be construed as a reference to the corresponding province; (i) 10
- (ii) "Board" means the Local Government Demarcation Board established for a province under section 11(1); (xvi) 20
- (iii) "Committee" means the Provincial Committee for Local Government established for a province in terms of section 3(1)(a); (iii)
- (iv) "interim phase" means the period commencing on the day after elections are held for transitional councils as contemplated in section 9, and ending with the implementation of final arrangements to be enacted by a competent legislative authority; (ii) 25
- (v) "local government body" means any institution or body contemplated in section 84(1)(f) of the Provincial Government Act, 1961 (Act No. 32 of 1961), and includes—
 - (a) any local government body established by or under any law in force in a Self-governing Territory; 30
 - (b) any local authority as defined in section 1(1) of the Black Local Authorities Act, 1982 (Act No. 102 of 1982);
 - (c) any local government body established by virtue of the provisions of section 30(2)(a) of the Black Administration Act, 1927 (Act No. 38 35

WET

Om voorsiening te maak vir hersiene tussentydse maatreëls ten einde die herstrukturering van plaaslike regering te bevorder, en om vir dié doel voorsiening te maak vir die instelling van Provinsiale Komitees vir Plaaslike Regering ten opsigte van die onderskeie provinsies; voorsiening te maak vir die erkenning en instelling van forums vir die onderhandeling van sodanige herstrukturering van plaaslike regering; vir die vrystelling van sekere plaaslike owerheidsliggame van sekere bepalings van die Wet; vir die instelling van benoemde oorgangsrade in die pre-interimfase; vir die afbakening van regsgebiede en die verkiesing van oorgangsrade in die interimfase; vir die uitvaardiging van proklamasies deur die Administrateurs van die onderskeie provinsies; vir die instelling van Afbakeningsrade vir Plaaslike Regering ten opsigte van die onderskeie provinsies; en vir die herroeping van sekere wette; en voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan.

(Engelse teks deur die Staatspresident geteken.)
(Goedgekeur op 20 Januarie 1994.)

DAAR WORD BEPAAL deur die Staatspresident en die Parlement van die Republiek van Suid-Afrika, soos volg:—

DEEL I

Toepassing van Wet

5 Woordomskrywing

1. (1) In hierdie Wet, tensy uit die samehang anders blyk, beteken—
- (i) “Administrateur” die Administrateur soos omskryf in artikel 1 van die Wet op Provinsiale Regering, 1986 (Wet No. 69 van 1986): Met dien verstande dat waar die Administrateur ’n bevoegdheid ten opsigte van ’n plaaslike owerheidsliggaam moet uitoefen wat geleë is binne die deel van die provinsie wat deel uitmaak van ’n Selfregerende Gebied, die Administrateur handel na oorleg met die Hoofminister van daardie Selfregerende Gebied: Met dien verstande voorts dat by die instelling van ’n provinsiale regering vir die betrokke provinsie ingevolge die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993, ’n verwysing na die Administrateur uitgelê word as ’n verwysing na die Uitvoerende Raad van daardie provinsie en ’n verwysing na ’n provinsie uitgelê word as ’n verwysing na die ooreenstemmende provinsie; (i)
- (ii) “interimfase” die tydperk wat begin op die dag nadat verkiesings vir oorgangsrade gehou is soos beoog in artikel 9, en eindig met die implementering van finale reëlins wat deur ’n bevoegde wetgewende gesag verorden word; (iv)
- (iii) “Komitee” die Provinsiale Komitee vir Plaaslike Regering ingestel vir ’n provinsie kragtens artikel 3(1)(a); (iii)
- (iv) “metropolitaanse gebied” ’n gebied—
- (a) wat die regsgebiede van meerdere plaaslike regerings omvat;
- (b) wat dig bevolk is en met ’n sterk beweging van mense, goedere en dienste binne die gebied;
- (c) wat uitgebreid ontwikkel of verstedelik is en met meer as een sentrale besigheidsdistrik, nywerheidsgebied en konsentrasie van werk; en
- (d) wat ekonomies ’n funksionele eenheid uitmaak bestaande uit verskeie kleiner eenhede wat ekonomies en ten opsigte van dienste interafhanklik is; (vii)

- of 1927), or any body performing local government functions under the laws referred to in section 15(1) of this Act;
- (d) a board of management or board referred to in section 1 of the Rural Areas Act (House of Representatives), 1987 (Act No. 9 of 1987);
- (e) any committee referred to in section 17 of the Promotion of Local Government Affairs Act, 1983 (Act No. 91 of 1983);
- (f) any local council established under section 2 of the Local Councils Act (House of Assembly), 1987 (Act No. 94 of 1987);
- (g) the Local Government Affairs Council established by section 2 of the Local Government Affairs Council Act (House of Assembly), 1989 (Act No. 84 of 1989);
- (h) any regional services council established under section 3 of the Regional Services Councils Act, 1985 (Act No. 109 of 1985);
- (i) any joint services board established under section 4 of the KwaZulu and Natal Joint Services Act, 1990 (Act No. 84 of 1990);
- (j) any joint decision-making body, joint local authority or single local authority referred to in paragraphs (c), (e) and (f) of section 8 of the Interim Measures for Local Government Act, 1991 (Act No. 128 of 1991), and established by proclamation issued under that Act;
- (k) any person, institution or body declared under subsection (2) to be a local government body for the purposes of this Act; (xiii)
- (vi) "local government co-ordinating committee" means a joint committee established to exercise and perform during the pre-interim phase specific powers and duties of local government bodies, as contemplated in section 7(1)(c); (xii)
- (vii) "metropolitan area" means any area—
- (a) comprising the areas of jurisdiction of multiple local governments;
- (b) which is densely populated and has an intense movement of people, goods and services within the area;
- (c) which is extensively developed or urbanized and has more than one central business district, industrial area and concentration of employment; and
- (d) which, economically, forms a functional unit comprising various smaller units which are interdependent economically and in respect of services; (iv)
- (viii) "Minister" means the Minister of Local Government; (vii)
- (ix) "negotiating forum" means any negotiating forum referred to in section 6; (ix)
- (x) "*Official Gazette*" means the "*Official Gazette*" of the province concerned; (viii)
- (xi) "pre-interim phase" means the period commencing on the date of commencement of this Act and ending with the commencement of the interim phase; (xiv)
- (xii) "province" means any existing province, and from the establishment of a provincial government for the province concerned in terms of the Constitution of the Republic of South Africa, 1993, the corresponding province; (xv)
- (xiii) "Self-governing Territory" means a self-governing territory as defined in section 38(1) of the Self-governing Territories Constitution Act, 1971 (Act No. 21 of 1971); (xvii)
- (xiv) "town clerk", in relation to a local government body, transitional council or transitional metropolitan substructure, means the chief executive officer of such local government body, transitional council or transitional metropolitan substructure regardless of the designation of the post occupied by that officer; (xviii)
- (xv) "transitional council" includes a local government co-ordinating committee, a transitional local council and a transitional metropolitan council for the pre-interim phase, and a transitional local council and a transitional metropolitan council for the interim phase; (x)
- (xvi) "Transitional Executive Council" means the Transitional Executive Council established by section 2 of the Transitional Executive Council Act, 1993 (Act No. 151 of 1993); (xix)
- (xvii) "transitional local council" means a single council as contemplated in

- (v) "metropolitaanse oorgangsraad" die raad soos beoog in artikel 7(1)(b)(ii) vir die pre-interimfase en soos beoog in artikel 8(1)(b) vir die interimfase; (xviii)
- 5 (vi) "metropolitaanse oorgangsubstruktuur" 'n primêre plaaslike owerheid vir 'n metropolitaanse gebied van plaaslike regering soos beoog in artikel 7(1)(b)(ii) vir die pre-interimfase, en soos beoog in artikel 8(1)(b) vir die interimfase; (xix)
- (vii) "Minister" die Minister van Plaaslike Regering; (viii)
- 10 (viii) "Offisiële Koerant" die *Offisiële Koerant* van die betrokke provinsie; (x)
- (ix) "onderhandelingsforum" 'n onderhandelingsforum in artikel 6 bedoel; (ix)
- (x) "oorgangsraad" ook 'n plaaslike owerheidskoördineringskomitee, 'n plaaslike oorgangsraad en 'n metropolitaanse oorgangsraad vir die pre-interimfase en 'n plaaslike oorgangsraad en 'n metropolitaanse oorgangsraad vir die interimfase; (xv)
- 15 (xi) "plaaslike oorgangsraad" 'n enkele raad beoog in artikel 7(1)(b)(i) vir die pre-interimfase en soos beoog in artikel 8(1)(a) vir die interimfase; (xvii)
- 20 (xii) "plaaslike owerheidskoördineringskomitee" 'n gesamentlike komitee om gedurende die pre-interimfase spesifieke bevoegdhede en pligte van plaaslike owerheidsliggame uit te oefen en te verrig soos in artikel 7(1)(c) beoog; (vi)
- 25 (xiii) "plaaslike owerheidsliggaam" 'n instelling of liggaam beoog in artikel 84(1)(f) van die Wet op Provinsiale Bestuur, 1961 (Wet No. 32 van 1961), en ook—
- (a) 'n plaaslike bestuursliggaam ingestel by of kragtens 'n wet wat in 'n Selfregerende Gebied van krag is;
- 30 (b) 'n plaaslike owerheid soos omskryf in artikel 1(1) van die Wet op Swart Plaaslike Owerhede, 1982 (Wet No. 102 van 1982);
- (c) 'n plaaslike bestuursliggaam ingestel uit hoofde van die bepaling van artikel 30(2)(a) van die Swart Administrasie Wet, 1927 (Wet No. 38 van 1927), of 'n liggaam wat plaaslike owerheidsfunksies verrig kragtens die wette bedoel in artikel 15(1) van hierdie Wet;
- 35 (d) 'n bestuursraad of raad bedoel in artikel 1 van die Wet op Landelike Gebiede (Raad van Verteenwoordigers), 1987 (Wet No. 9 van 1987);
- (e) 'n komitee bedoel in artikel 17 van die Wet op die Bevordering van Plaaslike Owerheidsaangeleenthede, 1983 (Wet No. 91 van 1983);
- 40 (f) 'n plaaslike raad ingestel kragtens artikel 2 van die Wet op Plaaslike Rade (Volksraad), 1987 (Wet No. 94 van 1987);
- (g) die Raad op Plaaslike Bestuursaangeleenthede ingestel by artikel 2 van die Wet op die Raad op Plaaslike Bestuursaangeleenthede (Volksraad), 1989 (Wet No. 84 van 1989);
- 45 (h) 'n streeksdiensteraad ingestel kragtens artikel 3 van die Wet op Streeksdiensterade, 1985 (Wet No. 109 van 1985);
- (i) 'n gesamentlike diensteraad ingestel kragtens artikel 4 van die Wet op Gesamentlike Dienste vir Kwazulu en Natal, 1990 (Wet No. 84 van 1990);
- 50 (j) 'n gesamentlike besluitnemingsliggaam, gesamentlike plaaslike owerheid of enkele plaaslike owerheid bedoel in paragrafe (c), (e) en (f) van artikel 8 van die Wet op Tussentydse Maatreëls vir Plaaslike Regering, 1991 (Wet No. 128 van 1991), en ingestel by proklamasie kragtens daardie Wet uitgevaardig;
- 55 (k) 'n persoon, instelling of liggaam wat kragtens subartikel (2) tot 'n plaaslike owerheidsliggaam vir die doeleindes van hierdie Wet verklaar word; (v)
- (xiv) "pre-interimfase" die tydperk wat op die datum van inwerkingtreding van hierdie Wet begin en by die begin van die interimfase eindig; (xi)
- 60 (xv) "provinsie" 'n bestaande provinsie, en vanaf die instelling van 'n provinsiale regering vir die betrokke provinsie ingevolge die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993, die ooreenstemmende provinsie; (xii)

- section 7(1)(b)(i) for the pre-interim phase, and as contemplated in section 8(1)(a) for the interim phase; (xi)
- (xviii) "transitional metropolitan council" means the council as contemplated in section 7(1)(b)(ii) for the pre-interim phase, and as contemplated in section 8(1)(b) for the interim phase; (v) 5
- (xix) "transitional metropolitan substructure" means a primary local authority for a metropolitan area of local government as contemplated in section 7(1)(b)(ii) for the pre-interim phase, and as contemplated in section 8(1)(b) for the interim phase. (vi)
- (2) The Administrator may, in respect of the province for which he or she is appointed, by notice in the *Official Gazette*— 10
- (a) declare any person who or institution or body which in his or her opinion performs local government functions in respect of a particular area;
- (b) if he or she deems it in the interest of the persons residing within the area of jurisdiction of a traditional authority as contemplated in section 181 of the Constitution of the Republic of South Africa, 1993, declare such traditional authority, 15
- to be a local government body for the purposes of this Act.

Inclusion of Self-governing Territories

2. The provisions of this Act or any proclamation or regulation made thereunder— 20
- (a) shall, notwithstanding anything to the contrary contained in the Self-governing Territories Constitution Act, 1971 (Act No. 21 of 1971), be of force and effect in any Self-governing Territory;
- (b) shall be construed as if the legislative assembly and the executive government of any Self-governing Territory do not have legislative and executive powers over matters dealt with in this Act or in any such proclamation or regulation. 25

PART II

Provincial Committee for Local Government 30

Establishment of Provincial Committee for Local Government

3. (1) (a) The Transitional Executive Council shall establish for each province as contemplated in section 124 of the Constitution of the Republic of South Africa, 1993, a committee to be known as the Provincial Committee for Local Government, which shall exercise the powers and perform the duties conferred or imposed upon it by this Act. 35
- (b) For as long as the Transitional Executive Council is in existence, the Committee shall, subject to the provisions of this Act, be deemed to be a subcommittee contemplated in section 7(1)(h) of the Transitional Executive Council Act, 1993 (Act No. 151 of 1993). 40
- (c) The Committee shall be disestablished on the day immediately preceding the day determined in terms of section 9(1) of this Act.
- (2) The Committee shall be broadly representative of stakeholders in local government in the province concerned and consist of not more than six members initially appointed by the Transitional Executive Council: Provided that— 45
- (a) a member shall have knowledge of matters concerning local government and reside within the province concerned; and
- (b) not more than one representative of any such stakeholder shall be appointed as a member of the Committee.
- (3) The Committee shall from among its members appoint a chairperson and a vice-chairperson and other office-bearers either on a permanent or rotational basis. 50

- (xvi) "Raad" die Afbakeningsraad vir Plaaslike Regering ingevolge artikel 11(1) vir 'n provinsie ingestel; (ii)
- (xvii) "Selfregerende Gebied" 'n selfregerende gebied soos omskryf in artikel 38(1) van die Grondwet van die Selfregerende Gebiede, 1971 (Wet No. 21 van 1971); (xiii)
- (xviii) "stadsklerk", met betrekking tot 'n plaaslike owerheidsliggaam, oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur, die hoof- uitvoerende beampte van so 'n plaaslike owerheidsliggaam, oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur ongeag die benaming van die pos wat daardie beampte beklee; (xiv)
- (xix) "Uitvoerende Oorgangsraad" die Uitvoerende Oorgangsraad ingestel by artikel 2 van die Wet op die Uitvoerende Oorgangsraad, 1993 (Wet No. 151 van 1993); (xvi).
- (2) Die Administrateur kan ten opsigte van die provinsie waarvoor hy of sy aangestel is, by kennisgewing in die *Offisiële Koerant*—
- (a) 'n persoon, instelling of liggaam wat na sy oordeel plaaslike owerheidsfunksies ten opsigte van 'n bepaalde gebied verrig;
- (b) indien hy of sy dit in die belang ag van persone wat woonagtig is binne die regsgebied van 'n tradisionele owerheid soos beoog in artikel 181 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993, so 'n tradisionele owerheid,
- tot 'n plaaslike owerheidsliggaam vir die doeleindes van hierdie Wet verklaar.

Insluiting van Selfregerende Gebiede

2. Die bepalinge van hierdie Wet of 'n proklamasie of regulasie daarkragtens uitgevaardig—
- (a) is, ondanks andersluidende bepalinge van die Grondwet van die Selfregerende Gebiede, 1971 (Wet No. 21 van 1971), van krag in 'n Selfregerende Gebied;
- (b) word uitgelê asof die wetgewende vergadering en die uitvoerende gesag van 'n Selfregerende Gebied nie wetgewende en uitvoerende bevoegdhede het oor aangeleenthede wat in hierdie Wet of in so 'n proklamasie of regulasie behandel word nie.

DEEL II

Provinsiale Komitee vir Plaaslike Regering

35 Instelling van Provinsiale Komitee vir Plaaslike Regering

3. (1) (a) Die Uitvoerende Oorgangsraad stel vir elke provinsie beoog in artikel 124 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993, 'n komitee in met die naam die Provinsiale Komitee vir Plaaslike Regering, wat die bevoegdhede uitoefen en die pligte verrig wat by hierdie Wet aan hom verleen of opgedra word.
- (b) Solank die Uitvoerende Oorgangsraad bestaan, word die Komitee, behoudens die bepalinge van hierdie Wet, geag 'n subkomitee beoog in artikel 7(1)(h) van die Wet op die Uitvoerende Oorgangsraad, 1993 (Wet No. 151 van 1993), te wees.
- (c) Die Komitee word ontbind op die dag wat die dag wat ingevolge artikel 9(1) van hierdie Wet bepaal word, onmiddellik voorafgaan.
- (2) Die Komitee moet wyd verteenwoordigend wees van aandeelhouers in plaaslike regering in die betrokke provinsie en bestaan uit hoogstens ses lede wat aanvanklik deur die Uitvoerende Oorgangsraad aangestel word: Met dien verstande dat—
- (a) 'n lid kennis moet hê van aangeleenthede rakende plaaslike regering en binne die betrokke provinsie woonagtig moet wees; en
- (b) nie meer as een verteenwoordiger van enige sodanige aandeelhouer as lid van die Komitee aangestel word nie.
- (3) Die Komitee stel uit sy geledere 'n voorsitter en 'n ondervoorsitter en ander ampsdraers op 'n permanente of roterende grondslag aan.

(4) When the chairperson is absent or unable to perform his or her functions in terms of this section, the vice-chairperson shall act in his or her stead, and while so acting he or she may exercise all the powers and shall perform all the duties of the chairperson.

(5) (a) A member of the Committee shall hold office as a member during the pleasure of the Transitional Executive Council, and, at the establishment of a provincial government for the province concerned in terms of the Constitution of the Republic of South Africa, 1993, during the pleasure of the Executive Council of that provincial government. 5

(b) Any vacancy in the membership of the Committee shall be filled by a person appointed by the Transitional Executive Council in accordance with the provisions of subsection (2): Provided that if any vacancy occurs when the Transitional Executive Council is not in existence, it shall be filled by a person appointed by the Executive Council of the province concerned: Provided further that any person so appointed shall have knowledge of matters concerning local government and shall reside within the province concerned. 10 15

(6) Sections 2, 3, 4, 5 and 6 of the Commissions Act, 1947 (Act No. 8 of 1947), shall apply *mutatis mutandis* to the Committee in so far as they are applicable to the functions of the Committee.

(7) (a) Meetings of the Committee shall be held at such times and places as the chairperson may determine. 20

(b) A decision of the Committee shall be taken by a two-thirds majority of all the members referred to in subsection (2).

(c) The Committee may make rules in relation to the holding of and procedure at meetings of the Committee. 25

(8) (a) The conditions of service, remuneration, allowances and other benefits of members of the Committee shall be determined by the Administrator with the concurrence of the Minister of Finance.

(b) Any member of the Committee who receives remuneration, allowances or other benefits by virtue of his or her employment by or position in any government or public service or any transitional executive structure and who continues to receive such remuneration, allowances or other benefits while serving on the Committee shall not receive any remuneration, allowance or other benefits in terms of paragraph (a), except to the extent required to place such member in the position in which he or she would have been were it not for such employment or position. 30 35

(9) (a) The Committee may appoint one or more subcommittees consisting of such members of that Committee and such other persons as the Committee may deem fit, to serve on any such subcommittee to advise and make recommendations in writing to the Committee regarding the exercise of any power or the performance of any duty conferred or imposed upon the Committee by this Act, subject to the directions of the Committee. 40

(b) Where more than one member of the Committee serves on a subcommittee, the Committee shall designate one of those members as chairperson of the subcommittee, but where only one member of the Committee serves on a subcommittee, such a member shall be the chairperson thereof. 45

(c) The provisions of subsections (6), (7) and (8) shall apply *mutatis mutandis* in relation to a subcommittee appointed under paragraph (a) and to any member of such subcommittee.

(10) The administrative work incidental to the performance of the functions of the Committee shall be performed by officers of the respective provincial administrations designated for this purpose by the Director-General concerned. 50

Administrator shall act with concurrence of Committee

4. (1) Where the Administrator is required to exercise any power or perform any duty conferred or imposed upon him or her by this Act, he or she shall act with the concurrence of the Committee. 55

(2) (a) The Administrator shall in writing notify the Committee of his or her intention to exercise any power or to perform any duty conferred or imposed upon

- (4) Wanneer die voorsitter afwesig is of nie in staat is om sy of haar werksaamhede ingevolge hierdie artikel te verrig nie, neem die ondervoorsitter in sy of haar plek waar, en terwyl hy of sy aldus waarneem, oefen hy of sy al die bevoegdhede uit en verrig hy of sy al die pligte van die voorsitter.
- 5 (5) (a) 'n Lid van die Komitee beklee sy of haar amp as lid solank dit die Uitvoerende Oorgangsraad behaag, en, by die instelling van 'n provinsiale regering vir die betrokke provinsie ingevolge die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993, solank dit die Uitvoerende Raad van daardie provinsiale regering behaag.
- 10 (b) 'n Vakature in die lidmaatskap van die Komitee word gevul deur 'n persoon deur die Uitvoerende Oorgangsraad ooreenkomstig die bepalings van subartikel (2) aangestel: Met dien verstande dat indien 'n vakature ontstaan wanneer die Uitvoerende Oorgangsraad nie bestaan nie, dit deur 'n persoon gevul word wat deur die Uitvoerende Raad van die betrokke provinsie aangestel
- 15 word: Met dien verstande voorts dat 'n persoon aldus aangestel, kennis moet hê van aangeleenthede rakende plaaslike regering, en binne die betrokke provinsie woonagtig moet wees.
- (6) Artikels 2, 3, 4, 5 en 6 van die Kommissiewet, 1947 (Wet No. 8 van 1947), is *mutatis mutandis* op die Komitee van toepassing in die mate waarin hulle op
- 20 die werksaamhede van die Komitee toepaslik is.
- (7) (a) Vergaderings van die Komitee word gehou op die tye en plekke wat die voorsitter bepaal.
- (b) 'n Besluit van die Komitee word geneem deur 'n tweederde-meerderheid van al die lede in subartikel (2) bedoel.
- 25 (c) Die Komitee kan reëls maak met betrekking tot die hou van en prosedure by vergaderings van die Komitee.
- (8) (a) Die diensvoorwaardes, vergoeding, toelaes en ander voordele van lede van die Komitee word deur die Administrateur met die instemming van die Minister van Finansies bepaal.
- 30 (b) 'n Lid van die Komitee wat vergoeding, toelaes of ander voordele uit hoofde van sy of haar indiensneming deur of posisie in enige regering of staatsdiens of uitvoerende oorgangstruktuur ontvang en wat voortgaan om sodanige vergoeding, toelaes of ander voordele te ontvang terwyl hy of sy in die Komitee dien, ontvang nie enige vergoeding, toelaes of ander voordele uit
- 35 hoofde van paragraaf (a) nie, behalwe in die mate wat nodig is om so 'n lid in die posisie te plaas waarin hy of sy sou gewees het indien dit nie vir sodanige indiensneming of posisie was nie.
- (9) (a) Die Komitee kan een of meer subkomitees aanstel bestaande uit die lede van daardie Komitee en die ander persone wat die Komitee goetvind, om
- 40 in enige sodanige subkomitee te dien om die Komitee skriftelik te adviseer en aanbevelings aan hom te doen in verband met die uitoefening van 'n bevoegdheid of die verrigting van 'n plig wat by hierdie Wet aan die Komitee verleen of opgelê word, onderworpe aan die voorskrifte van die Komitee.
- (b) Waar meer as een lid van die Komitee in 'n subkomitee dien, wys die
- 45 Komitee een van daardie lede as voorsitter van die subkomitee aan, maar indien slegs een lid van daardie Komitee in 'n subkomitee dien, is sodanige lid die voorsitter daarvan.
- (c) Die bepalings van subartikels (6), (7) en (8) is *mutatis mutandis* van toepassing met betrekking tot 'n subkomitee kragtens paragraaf (a) aangestel en
- 50 enige lid van sodanige subkomitee.
- (10) Die administratiewe werk verbonde aan die verrigting van die werksaamhede van die Komitee word verrig deur beamptes van die onderskeie provinsiale administrasies wat vir dié doel deur die betrokke Direkteur-generaal aangewys word.

55 Administrateur handel met instemming van Komitee

4. (1) Waar van die Administrateur vereis word om 'n bevoegdheid of plig uit te oefen of te verrig wat by hierdie Wet aan hom of haar verleen of opgelê word, handel hy of sy met die instemming van die Komitee.
- (2) (a) Die Administrateur stel die Komitee skriftelik in kennis van sy of haar
- 60 voorneme om 'n bevoegdheid of plig uit te oefen of te verrig wat by hierdie Wet aan hom of haar verleen of opgelê word: Met dien verstande dat sodanige

him or her by this Act: Provided that such notice shall set out the views of the Administrator on the matter.

(b) On receipt of a notice referred to in paragraph (a), a meeting of the Committee shall be held as soon as practicable for the purpose of furnishing the Administrator with the written decision of the Committee in regard to the exercise of a power or the performance of a duty referred to in paragraph (a). 5

(3) (a) Where the Administrator and the Committee do not concur with regard to the exercise of a power or the performance of a duty referred to in subsection (2)(a), the Administrator shall refer the matter to the Special Electoral Court established by section 32 of the Independent Electoral Commission Act, 1993 (Act No. 150 of 1993), for decision, and may only proceed to exercise such power or perform such duty, as the case may be, if or in so far as the Special Electoral Court authorizes him or her to do so. 10

(b) When the Administrator refers any matter to the Special Electoral Court in terms of paragraph (a), that Court shall as soon as practicable consider the matter and give its decision, having due regard to— 15

- (i) the views expressed on the matter by the Administrator in his or her written notice to the Committee referred to in subsection (2)(a);
- (ii) the decision of the Committee referred to in subsection (2)(b);
- (iii) the written representations of any local government body, transitional council or transitional metropolitan substructure which may be affected by the exercise of a power or the performance of a duty referred to in subsection (2)(a); and 20
- (iv) any other matter considered by the Special Electoral Court to be relevant for its decision. 25

(c) The Special Electoral Court may make such findings and give such instructions or directions as it may consider appropriate in the circumstances.

(d) The findings of the Special Electoral Court shall be final and binding and shall not be subject to further appeal.

PART III 30

Exemption from certain provisions

Administrator may exempt certain local government bodies from certain provisions of Act

5. (1) The Administrator may in writing exempt any local government body from the provisions of Parts IV and VI of this Act if the Administrator is satisfied that such local government body is non-racial and inclusive and has brought about stability at local level through effective government, orderly financial management and a single local government administration. 35

(2) From the date of an exemption granted by the Administrator as contemplated in subsection (1)— 40

(a) Parts IV and VI of this Act shall not apply to an exempted local government body referred to in subsection (1), and any proclamation issued under the Interim Measures for Local Government Act, 1991 (Act No. 128 of 1991), whereby such local government body was established, shall, subject to the provisions of this Act, continue to be of force up to the day immediately preceding the day determined in terms of section 9(1); and 45

(b) the provisions of section 16 of this Act shall apply *mutatis mutandis* in relation to such local government body.

kennisgewing die mening van die Administrateur omtrent die aangeleentheid moet uiteensit.

(b) By ontvangs van 'n kennisgewing in paragraaf (a) bedoel, vergader die Komitee so gou moontlik ten einde die Administrateur van die skriftelike besluit van die Komitee in verband met die uitoefening van 'n bevoegdheid of die verrigting van 'n plig in paragraaf (a) bedoel, te voorsien.

(3) (a) Waar die Administrateur en die Komitee nie saamstem in verband met die uitoefening van 'n bevoegdheid of die verrigting van 'n plig in paragraaf (2)(a) bedoel nie, verwys die Administrateur die aangeleentheid na die Spesiale Verkiesingshof ingestel by artikel 32 van die Wet op die Onafhanklike Verkiesingskommissie, 1993 (Wet No. 150 van 1993), vir 'n beslissing, en kan hy of sy slegs voortgaan om sodanige bevoegdheid of plig uit te oefen of te verrig, na gelang van die geval, indien of in die mate waarin die Spesiale Verkiesingshof hom of haar aldus magtig.

(b) Wanneer die Administrateur 'n aangeleentheid ingevolge paragraaf (a) na die Spesiale Verkiesingshof verwys, moet daardie Hof so gou moontlik die aangeleentheid oorweeg en sy beslissing gee, met behoorlike inagneming van—

- (i) die mening deur die Administrateur uitgespreek oor die aangeleentheid in sy of haar skriftelike kennisgewing aan die Komitee in subartikel (2)(a) bedoel;
- (ii) die besluit van die Komitee in subartikel (2)(b) bedoel;
- (iii) die skriftelike verdoë van enige plaaslike owerheidsliggaam, oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsstruktuur wat deur die uitoefening van 'n bevoegdheid of die verrigting van 'n plig in subartikel (2)(a) bedoel, geraak kan word; en
- (iv) enige ander aangeleentheid wat die Spesiale Verkiesingshof relevant ag vir sy besluit.

(c) Die Spesiale Verkiesingshof kan die bevindings maak en die opdragte of voorskrifte uitreik wat hy onder die omstandighede toepaslik ag.

(d) Die bevindings van die Spesiale Verkiesingshof is finaal en bindend en nie onderworpe aan verdere appèl nie.

DEEL III

Vrystelling van sekere bepalings

Administrateur kan sekere plaaslike owerheidsliggame vrystel van sekere bepalings van Wet

5. (1) Die Administrateur kan 'n plaaslike owerheidsliggaam skriftelik van die bepalings van Dele IV en VI van hierdie Wet vrystel, indien die Administrateur oortuig is dat sodanige plaaslike owerheidsliggaam nie-rassig en inklusief is en stabiliteit op plaaslike vlak meegebring het deur doeltreffende regering, ordelike finansiële bestuur en 'n enkele plaaslike owerheidsadministrasie.

(2) Vanaf die datum van 'n vrystelling deur die Administrateur verleen soos in subartikel (1) beoog—

- (a) is Dele IV en VI van hierdie Wet nie van toepassing op 'n vrygestelde plaaslike owerheidsliggaam in subartikel (1) bedoel nie en bly 'n proklamasie uitgevaardig kragtens die Wet op Tussentydse Maatreëls vir Plaaslike Regering, 1991 (Wet No. 128 van 1991), waarby bedoelde plaaslike owerheidsliggaam ingestel is, behoudens die bepalings van hierdie Wet van krag tot die dag wat die dag ingevolge artikel 9(1) bepaal, onmiddellik voorafgaan; en
- (b) is die bepalings van artikel 16 van hierdie Wet *mutatis mutandis* van toepassing met betrekking tot sodanige plaaslike owerheidsliggaam.

PART IV

*Pre-interim phase: Negotiating forums***Recognition and establishment of forums**

6. The Administrator shall, if he or she is satisfied on a balance of probabilities on the evidence contained in a written application made to him or her by any forum established before or after the commencement of this Act, that such forum has been established substantially in accordance with the principles and procedures contained in Schedule 1, recognize such forum, whereupon such forum shall be deemed to be a negotiating forum for the purposes of this Act. 5

Negotiating matters 10

7. (1) Notwithstanding anything to the contrary contained in any other law, a negotiating forum shall—

- (a) negotiate with regard to the area of a forum as contemplated in paragraph 1 of Schedule 1;
- (b) subject to the principles and procedures embodied in Schedule 1, negotiate on the establishment of—
 - (i) any transitional local council for a non-metropolitan area of local government;
 - (ii) any transitional metropolitan council with transitional metropolitan substructures for a metropolitan area of local government, within the area of a forum by a proclamation contemplated in section 10(1), as a possible option for the pre-interim period: Provided that where any such option is agreed upon, the following matters shall, where applicable, also be negotiated:
 - (aa) The powers and duties of any transitional metropolitan council and transitional metropolitan substructure: Provided that—
 - (aaa) the powers and duties of any transitional metropolitan council shall, subject to section 126 of the Constitution of the Republic of South Africa, 1993, and, in the case of the functions water and electricity, unless otherwise determined by national legislation, be at least the powers and duties listed in Schedule 2; and
 - (bbb) any transitional metropolitan council may, in its discretion, decide not to exercise any such power or perform any such duty;
 - (bb) the total number of seats in a transitional local council or transitional metropolitan council and a transitional metropolitan substructure, taking the number of existing seats of all local government bodies within the area of the forum as a point of departure;
 - (cc) the nomination of persons for appointment as members of a transitional local council or transitional metropolitan council and transitional metropolitan substructure;
- (c) subject to the principles and procedures contained in Schedule 1, negotiate on the establishment of a local government co-ordinating committee for the local government bodies within the area of the forum for a non-metropolitan area of local government by a proclamation contemplated in section 10(1), as a possible option for the pre-interim period, having certain specified powers and duties with the individual councils of the local government bodies retaining all other powers and duties within their areas of jurisdiction: Provided that where such option is agreed upon, the following matters shall also be negotiated:
 - (i) The powers and duties of the local government co-ordinating committee: Provided that the powers and duties of any local government co-ordinating committee shall be at least the following powers and duties:

DEEL IV

*Pre-interimfase: Onderhandelingsforums***Erkenning en instelling van forums**

6. Die Administrateur moet, indien hy of sy op 'n oorwig van waarskynlikhede
5 volgens die getuienis vervat in 'n skriftelike aansoek aan hom of haar voorgelê
deur 'n forum ingestel voor of na die inwerkingtreding van hierdie Wet, oortuig
is dat sodanige forum wesenlik ooreenkomstig die beginsels en prosedure vervat
in Bylae 1, ingestel is, so 'n forum erken, waarop die forum geag word vir die
doeleindes van hierdie Wet 'n onderhandelingsforum te wees.

10 Onderhandelingsaangeleenthede

7. (1) Ondanks andersluidende bepalings van die een of ander wet moet 'n
onderhandelingsforum—

- (a) onderhandel oor die gebied van die forum soos in Bylae 1 beoog;
15 (b) behoudens die beginsels en prosedure in Bylae 1 vervat, onderhandel
oor die instelling van—
(i) 'n plaaslike oorgangsraad vir 'n nie-metropolitaanse gebied van
plaaslike regering;
(ii) 'n metropolitaanse oorgangsraad met metropolitaanse oorgang-
20 substrukture vir 'n metropolitaanse gebied van plaaslike regering,
binne die gebied van 'n forum by 'n proklamasie beoog in artikel 10(1),
as 'n moontlike opsie vir die pre-interimfase: Met dien verstande dat
waar op enige sodanige opsie ooreengekom word, die volgende
aangeleenthede, waar toepaslik, ook onderhandel moet word:
25 (aa) Die bevoegdhede en pligte van 'n metropolitaanse oorgangsraad
en metropolitaanse oorgangsubstruktuur: Met dien verstande
dat—
(aaa) die bevoegdhede en pligte van 'n metropolitaanse
oorgangsraad, behoudens artikel 126 van die Grond-
30 wet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993, en, in
die geval van die funksies water en elektrisiteit, tensy
anders deur nasionale wetgewing bepaal, ten minste
die bevoegdhede en pligte in Bylae 2 genoem, moet
wees; en
35 (bbb) 'n metropolitaanse oorgangsraad na goedduke kan
besluit om enige sodanige bevoegdheid of plig nie uit
te oefen of te verrig nie;
(bb) die totale getal setels in 'n plaaslike oorgangsraad of metropoli-
taanse oorgangsraad en 'n metropolitaanse oorgangsubstruk-
tuur, met inagneming van die getal bestaande setels van alle
40 plaaslike owerheidsliggame binne die gebied van die forum as 'n
uitgangspunt;
(cc) die benoeming van persone vir aanstelling as lede van 'n
plaaslike oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsraad en
metropolitaanse oorgangsubstruktuur;
45 (c) onderworpe aan die beginsels en prosedure in Bylae 1 vervat, onder-
handel oor die instelling van 'n plaaslike owerheidskoördineringskomi-
tee vir die plaaslike owerheidsliggame binne die gebied van die forum
vir 'n nie-metropolitaanse gebied van plaaslike regering by 'n prokla-
masie beoog in artikel 10(1), as 'n moontlike opsie vir die pre-
50 interimfase, met sekere gespesifiseerde bevoegdhede en pligte met die
afsonderlike rade van die plaaslike owerheidsliggame wat alle ander
bevoegdhede en pligte binne hulle regsgebiede behou: Met dien
verstande dat waar op sodanige opsie ooreengekom word, die volgende
aangeleenthede ook onderhandel moet word:
55 (i) Die bevoegdhede en pligte van die plaaslike owerheidskoördine-
ringskomitee: Met dien verstande dat die bevoegdhede en pligte
van 'n plaaslike owerheidskoördineringskomitee ten minste die
volgende bevoegdhede en pligte moet wees:

- (aa) To ensure access by all persons residing within the areas of jurisdiction of the individual local government bodies to the following services: Water supply, sewerage purification, electricity if so agreed by all the individual local government bodies, refuse removal, roads and stormwater drainage, health services, emergency services, financial administration, and any other service agreed upon: Provided that if the individual local government bodies do not have the ability, jointly or severally, to ensure access to electricity themselves, the local government co-ordinating committee shall negotiate for such access thereto to be provided on its behalf by any other competent body: Provided further that any such arrangement shall not relieve the local government co-ordinating committee of its responsibilities as contemplated in this item; 5
- (bb) the approval of the budget for the local government co-ordinating committee in respect of the powers and duties of the local government co-ordinating committee: Provided that— 15
- (aaa) such budget shall be prepared in accordance with the applicable law;
- (bbb) all available and applicable resources shall be utilized on an efficient and equitable basis; 20
- (ccc) such budget shall at least include an amount of not less than ten per cent of the total assessment rates of the individual local government bodies for the 1993/94 budget, which shall be employed for the improvement and restoration of such services as identified and arranged in order of priority by the local government co-ordinating committee; and 25
- (ddd) the local government co-ordinating committee shall receive intergovernmental grants as well as funds from the local government bodies referred to in paragraphs (h) and (i) of the definition of local government body to allocate and distribute such grants and funds to any individual local government body to address service and developmental backlogs as identified and arranged in order of priority by the local government co-ordinating committee; 30
- (cc) to investigate the rationalization of the administration and personnel of the individual local government bodies in the area of the forum and, subject to applicable labour law, implement a programme of rationalization to be completed at the commencement of the interim phase; 40
- (ii) the total number of seats in such local government co-ordinating committee and the representation on such committee of the local government bodies within the area of the forum and such other persons nominated by the forum; 45
- (iii) the nomination of persons for appointment as members of such local government co-ordinating committee, and shall submit any agreement reached to the Administrator within a period of 90 days after the date of commencement of this Act or within such extended period as the Administrator may allow, whereupon the Administrator shall exercise the powers conferred upon him or her by section 10(1) incorporating the provisions of such agreement in the proclamation contemplated in the said section. 50
- (2) (a) Where an agreement as contemplated in subsection (1) is not submitted to the Administrator within the period referred to in that subsection, or within such extended period as the Administrator may allow, the Administrator shall, within a period of 30 days, facilitate a process of independent mediation, the result of which shall be referred to the forum for a decision. 55
- (b) Where the forum arrives at a decision taken by the required majority

- (aa) Om aan alle persone woonagtig binne die regsgebiede van die afsonderlike plaaslike owerheidsliggame toegang tot die volgende dienste te verseker: Watervoorsiening, rioolsuiwering, elektrisiteit indien alle afsonderlike plaaslike owerheidsliggame daarop ooreenkom, vullisverwydering, paaie en stormwaterdreinerings, gesondheidsdienste, nooddienste, finansiële administrasie, en enige ander diens waarop ooreengekom word: Met dien verstande dat indien die afsonderlike plaaslike owerheidsliggame nie die vermoë het, gesamentlik of afsonderlik, om self toegang tot elektrisiteit te verseker nie, die plaaslike owerheidskoördineringskomitee moet onderhandel dat sodanige toegang daartoe ten behoeve van hom voorsien word deur enige ander bevoegde liggaam: Met dien verstande voorts dat so 'n reëling nie die plaaslike owerheidskoördineringskomitee onthef van sy verantwoordelikhede in hierdie item beoog nie;
- (bb) die goedkeuring van die begroting vir die plaaslike owerheidskoördineringskomitee ten opsigte van die bevoegdhede en pligte van die plaaslike owerheidskoördineringskomitee: Met dien verstande dat—
- (aaa) sodanige begroting opgestel word in ooreenstemming met die toepaslike wet;
- (bbb) alle beskikbare en toepaslike bronne op 'n doeltreffende en billike grondslag aangewend word;
- (ccc) sodanige begroting ten minste 'n bedrag van nie minder nie as tien persent van die totale belastinginkomste van die afsonderlike plaaslike owerheidsliggame vir die 1993/1994-begroting insluit, wat aangewend moet word vir die verbetering en herstel van sodanige dienste soos deur die plaaslike owerheidskoördineringskomitee geïdentifiseer en in orde van belang gerangskik; en
- (ddd) die plaaslike owerheidskoördineringskomitee inter-owerheidstoekennings sowel as fondse van die plaaslike owerheidsliggame bedoel in paragrawe (h) en (i) van die omskrywing van plaaslike owerheidsliggaam ontvang ten einde sodanige toekennings en fondse toe te wys en te versprei aan enige afsonderlike plaaslike owerheidsliggaam om aandag te gee aan agterstande ten opsigte van dienste en ontwikkeling, soos dit deur die plaaslike owerheidskoördineringskomitee geïdentifiseer en in orde van belang gerangskik is;
- (cc) om die rasionalisering van die administrasie en personeel van die afsonderlike plaaslike owerheidsliggame in die gebied van die forum te ondersoek en, behoudens die toepaslike arbeidswetgewing, 'n program van rasionalisering te implementeer wat by die aanvang van die interimfase voltooi moet wees;
- (ii) die totale getal setels in sodanige plaaslike owerheidskoördineringskomitee en die verteenwoordiging in sodanige komitee van die plaaslike owerheidsliggame binne die gebied van die forum en sodanige ander persone deur die forum benoem;
- (iii) die benoeming van persone vir aanstelling as lede van sodanige plaaslike owerheidskoördineringskomitee, en enige ooreenkoms wat bereik word aan die Administrateur voorlê binne 'n tydperk van 90 dae na die datum van inwerkingtreding van hierdie Wet of binne die verlengde tydperk wat die Administrateur toelaat, waarop die Administrateur die bevoegdhede by artikel 10(1) aan hom of haar verleen, uitoefen, en die bepalings van sodanige ooreenkoms in die proklamasie beoog in genoemde artikel beliggaam.
- (2) (a) Waar 'n ooreenkoms in subartikel (1) beoog, nie aan die Administrateur voorgelê word binne die tydperk in daardie subartikel bedoel of binne die verlengde tydperk wat die Administrateur toelaat nie, moet die Administrateur binne 'n tydperk van 30 dae 'n proses van onafhanklike bemiddeling bewerkstellig, waarvan die uitslag na die forum verwys moet word vir 'n besluit.
- (b) Waar die forum 'n besluit neem met die vereiste meerderheid soos beoog

contemplated in subsection (3), the Administrator shall exercise the powers conferred upon him or her by section 10(1), incorporating the provisions of such decision in the proclamation contemplated in the said section.

(c) Where the forum is unable to arrive at a decision as contemplated in paragraph (b), the Administrator shall—

- (i) in the case of any local government body in the area of the forum concerned which, in terms of Board Notice No. 127 of 1993 of the Board on the Remuneration and Service Benefits of Town Clerks, as published in *Government Gazette* No. 15250 of 12 November 1993, is classified as a grade 8 local authority or lower, determine that the option referred to in paragraph (c) of subsection (1) shall be applied to such local government body; and
- (ii) in the case of any local government body in the area of the forum concerned which, in terms of Board Notice No. 127 of 1993 of the Board on the Remuneration and Service Benefits of Town Clerks, as published in *Government Gazette* No. 15250 of 12 November 1993, is classified as a grade 9 local authority or higher, determine that the option referred to in paragraph (b) or (c) of subsection (1) shall be applied to such local government body,

and shall exercise the powers conferred upon him or her by section 10(1), incorporating the provisions of such determination in the proclamation contemplated in the said section.

(3) Any agreement contemplated in subsection (1) shall be approved and any decision contemplated in subsection (2) shall be taken by a concurrent majority of two-thirds of both the statutory and non-statutory components of the forum: Provided that any such agreement or decision relating to the application of the option referred to in paragraph (b) of subsection (1) to any local government body within the area of the forum concerned which, in terms of Board Notice No. 127 of 1993 of the Board on the Remuneration of Service Benefits of Town Clerks, as published in *Government Gazette* No. 15250 of 12 November 1993, is classified as a grade 8 local authority or lower, shall only be approved or taken by a concurrent majority of four-fifths of both the statutory and non-statutory components of the forum.

(4) For the purposes of this section, the expressions "statutory" and "non-statutory" shall, in relation to a forum, bear the meaning assigned to them in Schedule 1.

PART V

Interim Phase: Transitional Councils

Delimitation of areas of jurisdiction and establishment of transitional councils

8. (1) A transitional council for which elections shall be held as provided for in section 9, shall be known as—

- (a) a transitional local council for a non-metropolitan area of local government, which may include the area of jurisdiction of a traditional authority contemplated in section 181 of the Constitution of the Republic of South Africa, 1993;
- (b) a transitional metropolitan council with transitional metropolitan substructures for a metropolitan area of local government.

(2) After due consideration of—

- (a) the written representations of any transitional council or transitional metropolitan substructure which may be affected; and
- (b) the advice and written recommendations of the Board,

the Administrator shall—

- (i) delimit the areas of jurisdiction of transitional councils and transitional metropolitan substructures;
- (ii) determine the powers and duties of any transitional metropolitan council and transitional metropolitan substructure: Provided that—
 - (aa) the powers and duties of any transitional metropolitan council shall, subject to section 126 of the Constitution of the Republic of

in subartikel (3), oefen die Administrateur die bevoegdhede by artikel 10(1) aan hom of haar verleen uit, en beliggaam hy of sy die bepalings van sodanige besluit in die proklamasie in genoemde artikel beoog.

(c) Waar die forum nie tot 'n besluit kan kom soos beoog in paragraaf (b) nie, moet die Administrateur—

(i) in die geval van 'n plaaslike owerheidsliggaam in die gebied van 'n forum wat ingevolge Raadskennisgewing No. 127 van 1993 van die Raad op die Besoldiging en Diensvoordele van Stadslerke, soos afgekondig in *Staatskoerant* No. 15250 van 12 November 1993, ingedeel is as 'n graad 8- plaaslike owerheid of laer, bepaal dat die opsie bedoel in paragraaf (c) van subartikel (1) op sodanige plaaslike owerheidsliggaam toegepas word; en

(ii) in die geval van 'n plaaslike owerheidsliggaam in die gebied van 'n forum wat, ingevolge Raadskennisgewing No. 127 van 1993 van die Raad op die Besoldiging en Diensvoordele van Stadslerke, soos gepubliseer in *Staatskoerant* No. 15250 van 12 November 1993, ingedeel is as 'n graad 9- plaaslike owerheid of hoër, bepaal dat die opsie bedoel in paragraaf (b) of (c) van subartikel (1) op sodanige plaaslike owerheidsliggaam toegepas word,

en die bevoegdhede uitoefen by artikel 10(1) aan hom of haar verleen, en beliggaam hy of sy die bepalings van sodanige bepaling in die proklamasie in genoemde artikel beoog.

(3) 'n Ooreenkoms in subartikel (1) beoog, word goedgekeur, en 'n besluit in subartikel (2) beoog, word geneem, deur 'n konkurrente meerderheid van twee derdes van sowel die statutêre as die nie-statutêre komponente van die forum: Met dien verstande dat enige sodanige ooreenkoms of besluit met betrekking tot die toepassing van die opsie bedoel in paragraaf (b) van subartikel (1) op 'n plaaslike owerheidsliggaam binne die gebied van die betrokke forum wat, ingevolge Raadskennisgewing No. 127 van 1993 van die Raad op die Besoldiging en Diensvoordele van Stadslerke, soos afgekondig in *Staatskoerant* No. 15250 van 12 November 1993, ingedeel is as 'n graad 8- plaaslike owerheid of laer, slegs goedgekeur of geneem word deur 'n konkurrente meerderheid van vier vyftes van sowel die statutêre as die nie-statutêre komponente van die forum.

(4) Vir die doeleindes van hierdie artikel het die uitdrukkings "statutêre" en "nie-statutêre", met betrekking tot 'n forum, die betekenis wat in Bylae 1 daaraan geheg word.

DEEL V

Interimfase: Oorgangrade

Afbakening van regsgebiede en instelling van oorgangrade

8. (1) 'n Oorgangsraad waarvoor verkiesings gehou moet word soos bepaal in artikel 9, staan bekend as—

(a) 'n plaaslike oorgangsraad vir 'n nie-metropolitaanse gebied van plaaslike regering, wat die regsgebied van 'n tradisionele owerheid bedoel in artikel 181 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993, kan insluit;

(b) 'n metropolitaanse oorgangsraad met metropolitaanse oorgangsubstrukture vir 'n metropolitaanse gebied van plaaslike regering.

(2) Na behoorlike oorweging van—

(a) die skriftelike verdoe van enige oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur wat geraak kan word; en

(b) die advies en skriftelike aanbevelings van die Raad,

moet die Administrateur—

(i) die regsgebiede van oorgangrade en metropolitaanse oorgangsubstrukture afbaken;

(ii) die bevoegdhede en pligte van 'n metropolitaanse oorgangsraad en metropolitaanse oorgangsubstruktuur bepaal: Met dien verstande dat—

(aa) die bevoegdhede en pligte van 'n metropolitaanse oorgangsraad, behoudens artikel 126 van die Grondwet van die Repu-

South Africa, 1993, and, in the case of the functions water and electricity, unless otherwise determined by national legislation, be at least the powers and duties listed in Schedule 2;

- (bb) any transitional metropolitan council may, at its discretion, decide not to exercise any such power or perform any such duty; 5
- (iii) determine the number of seats in a transitional local council or transitional metropolitan council and transitional metropolitan substructure; and
- (iv) delimit the area of jurisdiction of any transitional local council and transitional metropolitan substructure into wards in accordance with Schedule 3. 10

(3) After making a delimitation and determination contemplated in subsection (2), the Administrator shall exercise the powers conferred upon him or her by section 10(1) incorporating the provisions of such delimitation and determination in the proclamation contemplated in the said section. 15

Elections for transitional councils

9. (1) Notwithstanding anything to the contrary contained in any law, the first election, after the commencement of this Act, of the members of any transitional council and any transitional metropolitan substructure in the province concerned, shall take place on a day determined by the Minister by notice in the *Gazette*, after consultation with the respective Administrators. 20

(2) Notwithstanding anything to the contrary contained in any law, the Administrator may by proclamation in the *Official Gazette*—

- (a) make regulations, not inconsistent with this Act and the Constitution of the Republic of South Africa, 1993, regarding— 25
 - (i) the determination of wards and polling districts;
 - (ii) voters and voters' lists, including the determination of the qualifications of voters;
 - (iii) members of transitional councils and transitional metropolitan substructures, including the qualifications and terms of office of members; 30
 - (iv) the conducting of and procedures at the election;
 - (v) election expenses;
 - (vi) corrupt and illegal practices and other related offences; and
 - (vii) any other matter which the Administrator may deem necessary or expedient to prescribe in order to achieve or promote the objects of this section, 35

and the generality of this provision shall not be limited by the preceding subparagraphs of this paragraph;

- (b) declare that any law or any provision of any law pertaining to the election of members of any local government body in the province concerned shall, subject to the adjustment or amendment thereof set out in that proclamation, for the purposes of an election referred to in subsection (1), apply to any transitional council or transitional metropolitan substructure referred to in subsection (1). 40 45

(3) Regulations made under subsection (2)(a) may prescribe penalties for a contravention thereof or a failure to comply therewith, of a fine, or imprisonment for a period not exceeding two years.

(4) Any regulation made under paragraph (a) of subsection (2) and any declaration contemplated in paragraph (b) of that subsection, shall be in accordance with the principles contained in Schedule 4. 50

PART VI

Transitional measures for both pre-interim and interim phases

Powers of Administrator

10. (1) For the purposes of this Act the Administrator concerned may in respect of the area of jurisdiction of the province for which he or she is appointed— 55

- blik van Suid-Afrika, 1993, en, in die geval van die funksies water en elektrisiteit, tensy anders deur nasionale wetgewing bepaal, ten minste die bevoegdhede en pligte in Bylae 2 genoem, moet wees;
- 5 (bb) 'n metropolitaanse oorgangsraad na goeë dunde kan besluit om enige sodanige bevoegdheid of plig nie uit te oefen of te verrig nie;
- (iii) die getal setels in 'n plaaslike oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsraad en metropolitaanse oorgangsubstruktuur bepaal; en
- 10 (iv) die regsgebied van 'n plaaslike oorgangsraad en metropolitaanse oorgangsubstruktuur in wyke afbaken in ooreenstemming met Bylae 3.
- (3) Nadat 'n afbakening en bepaling soos beoog in subartikel (2) gedoen is, oefen die Administrateur die bevoegdhede by artikel 10(1) aan hom of haar verleen uit, en beliggaam hy of sy die bepalings van sodanige afbakening en
- 15 bepaling in die proklamasie in genoemde artikel beoog.

Verkiesings vir oorgangsrade

9. (1) Ondanks andersluidende bepalings van die een of ander wet, vind die eerste verkiesing, na die inwerkingtreding van hierdie Wet, van die lede van 'n oorgangsraad en 'n metropolitaanse oorgangsubstruktuur in die betrokke
- 20 provinsie plaas op 'n dag deur die Minister by kennisgewing in die *Staatskoerant* bepaal, na oorleg met die onderskeie Administrateurs.
- (2) Ondanks andersluidende bepalings van die een of ander wet, kan die Administrateur by proklamasie in die *Offisiële Koerant*—
- (a) regulasies uitvaardig, wat nie onbestaanbaar is nie met hierdie Wet en
- 25 die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993, betreffende—
- (i) die bepaling van wyke en stembedistrikte;
- (ii) kiesers en kieserslyste, met inbegrip van die bepaling van kwalifikasies van kiesers;
- (iii) lede van oorgangsrade en metropolitaanse oorgangsubstrukture,
- 30 met inbegrip van die kwalifikasies en ampstermyne van lede;
- (iv) die hou van en prosedures by die verkiesing;
- (v) verkiesingsuitgawes;
- (vi) korrupte en onwettige bedrywighede en ander verbandhoudende misdrywe; en
- 35 (vii) enige ander aangeleentheid wat die Administrateur nodig of dienstig ag om voor te skryf ten einde die oogmerke van hierdie artikel te bereik of te bevorder,
- en die algemeenheid van hierdie bepaling word nie beperk deur die voorafgaande subparagrafe van hierdie paragraaf nie;
- 40 (b) verklaar dat 'n wet of 'n bepaling van 'n wet wat betrekking het op die verkiesing van lede van 'n plaaslike owerheidsliggaam in die betrokke provinsie, behoudens die aanpassing of wysiging daarvan in die proklamasie uiteengesit, vir die doeleindes van 'n verkiesing in subartikel (1) bedoel, van toepassing is op 'n oorgangsraad of metropolitaanse
- 45 oorgangsubstruktuur in subartikel (1) bedoel.
- (3) Regulasies wat kragtens subartikel (2)(a) uitgevaardig word, kan vir 'n oortreding daarvan of 'n versuim om daaraan te voldoen strawwe voorskryf van 'n boete, of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens twee jaar.
- (4) 'n Regulasie kragtens paragraaf (a) van subartikel (2) uitgevaardig en 'n
- 50 verklaring beoog in paragraaf (b) van daardie subartikel, moet in ooreenstemming wees met die beginsels in Bylae 4 vervat.

DEEL VI

Oorgangsmaatreëls vir sowel pre-interim- as interimfase

Bevoegdhede van Administrateur

10. (1) Vir die doeleindes van hierdie Wet kan die betrokke Administrateur ten opsigte van die regsgebied van die provinsie waarvoor hy of sy aangestel is—

- (a) by proclamation in the *Official Gazette*, make enactments not inconsistent with this Act with a view to the transitional regulation of any matter relating to local government;
- (b) provide in any such enactment for the amendment or repeal of any law, including any Act of Parliament or the legislative assembly of any Self-governing Territory, in so far as it relates to any such matter and applies in the province; and 5
- (c) provide in any such enactment that any law, including any Act of Parliament or the legislative assembly of a Self-governing Territory, or any provision of any such law, pertaining to local government affairs shall, subject to the adjustment or amendment of such law or provision as he or she may make in such enactment, apply to any local government body, transitional council or transitional metropolitan substructure referred to in section 16, or to any category of such local government body, transitional council or transitional metropolitan substructure, 10
and he or she may make different such enactments in respect of different areas, local government bodies, transitional councils or transitional metropolitan substructures. 15
- (2) The Administrator may in like manner amend or repeal a proclamation made under subsection (1). 20
- (3) Without derogating from the generality of the powers conferred by subsection (1), a proclamation contemplated in that subsection may provide for—
- (a) the establishment, under a name set out in the proclamation, of any transitional council or transitional metropolitan substructure;
- (b) the termination of the terms of office of members of any local government body and the appointment of persons as members of any transitional council or transitional metropolitan substructure; 25
- (c) the termination of the terms of office of members of any local government body, transitional council or transitional metropolitan substructure and the appointment of one or more persons or any body to manage and control the affairs of such local government body, transitional council or transitional metropolitan substructure, and on behalf of such local government body, transitional council or transitional metropolitan substructure to exercise and perform the powers and duties, rights and obligations of such local government body, transitional council or transitional metropolitan substructure; 30
35
- (d) the application to any such local government body, transitional council or transitional metropolitan substructure of any law which in the opinion of the Administrator relates to local authorities or local authority matters to the extent stated in the proclamation, or the regulation with reference to any such local government body, transitional council or transitional metropolitan substructure of any matter contained in any such law; 40
- (e) the suspension of or exemption from any provision of any law which relates to the establishment, dissolution or combination of local government bodies, or the determination or alteration of the areas or regions thereof; 45
- (f) the dissolution of any local government body, including— 50
- (i) the transfer or admission of persons to or in the service of any transitional council or transitional metropolitan substructure, subject to—
- (aa) conditions not less favourable than those under which they serve; and
- (bb) applicable labour law;
- (ii) the winding-up or transfer of the assets, liabilities, rights and obligations of any local government body, including the protection of such assets from attachment and sale in execution; and
- (iii) the continued application of the resolutions, by-laws or regulations of such local government body; 55

- (a) by proklamasie in die *Offisiële Koerant*, maatreëls wat nie met hierdie Wet strydig is nie, uitvaardig met die oog op die oorgangsreëling van enige aangeleentheid wat op plaaslike regering betrekking het;
- 5 (b) in so 'n maatreël voorsiening maak vir die wysiging of herroeping van 'n wet, met inbegrip van 'n Wet van die Parlement of die wetgewende vergadering van 'n Selfregerende Gebied, vir sover dit op so 'n aangeleentheid betrekking het en in die provinsie van toepassing is; en
- 10 (c) in so 'n maatreël voorsiening maak vir die toepassing van enige wet, met inbegrip van 'n Wet van die Parlement of die wetgewende vergadering van 'n Selfregerende Gebied, of enige bepaling van so 'n wet wat betrekking het op plaaslike regeringsaangeleenthede, behoudens die aanpassing of wysiging van sodanige wet of bepaling wat hy of sy in sodanige maatreël kan aanbring, op 'n plaaslike owerheidsliggaam, oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur in artikel 16 bedoel, of op enige kategorie sodanige plaaslike owerheidsliggaam, oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur,
- 15 en kan hy of sy verskillende sodanige maatreëls tén opsigte van verskillende gebiede, plaaslike owerheidsliggame, oorgangsrade of metropolitaanse oorgangsubstrukture uitvaardig.
- 20 (2) Die Administrateur kan op soortgelyke wyse 'n proklamasie kragtens subartikel (1) uitvaardig, wysig of herroep.
- (3) Sonder om afbreuk te doen aan die algemeenheid van die bevoegdheid by subartikel (1) verleen, kan 'n proklamasie in daardie subartikel beoog voorsiening maak vir—
- 25 (a) die instelling, onder 'n naam in die proklamasie vermeld, van 'n oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur;
- (b) die beëindiging van die ampstermyne van lede van 'n plaaslike owerheidsliggaam en die aanstelling van persone as lede van 'n oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur;
- 30 (c) die beëindiging van die ampstermyne van lede van 'n plaaslike owerheidsliggaam, oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur en die aanstelling van een of meer persone of 'n liggaam om die aangeleenthede van sodanige plaaslike owerheidsliggaam, oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur te bestuur en te beheer en namens sodanige plaaslike owerheidsliggaam, oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur die bevoegdhede en pligte, regte en verpligtinge van sodanige plaaslike owerheidsliggaam, oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur uit te oefen en te verrig;
- 35 (d) die toepassing op so 'n plaaslike owerheidsliggaam, oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur van 'n wet wat na die oordeel van die Administrateur op plaaslike owerhede of plaaslike owerheidsaangeleenthede betrekking het in die mate in die proklamasie genoem, of die reëling met betrekking tot enige sodanige plaaslike owerheidsliggaam, oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur van 'n aangeleentheid in enige sodanige wet vervat;
- 40 (e) die opskorting of vrystelling van 'n bepaling van 'n wet wat op die instelling, ontbinding of kombinerings van plaaslike owerheidsliggame, of die bepaling of verandering van die gebiede of streke daarvan, betrekking het;
- 45 (f) die ontbinding van 'n plaaslike owerheidsliggaam, met inbegrip van—
- (i) die oorplasing of opneem van persone na of in diens van 'n oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur, onderworpe aan—
- 50 (aa) voorwaardes wat nie minder gunstig is as dié waaronder hulle dien nie; en
- 55 (bb) toepaslike arbeidswetgewing;
- (ii) die bereddering of oordrag van die bates, laste, regte en verpligtinge van 'n plaaslike owerheidsliggaam, met inbegrip van die beskerming van sodanige bates teen beslaglegging en verkoping in eksekusie; en
- 60 (iii) die voortgesette toepassing van die besluite, verordeninge of regulasies van so 'n plaaslike owerheidsliggaam;

- (g) the delimitation of the area of jurisdiction of any local government body, transitional council or transitional metropolitan substructure into wards;
- (h) the disestablishment of any local government body referred to in paragraph (h) or (i) of the definition of local government body and the establishment of a transitional metropolitan council with transitional metropolitan substructures for a metropolitan area of local government, including the delimitation of such an area, and the constitution, functioning, powers, duties, assets, rights, employees and financing of such transitional metropolitan council and transitional metropolitan substructures: Provided that—
- (i) the powers and duties of any transitional metropolitan council shall, subject to section 126 of the Constitution of the Republic of South Africa, 1993, and, in the case of the functions water and electricity, unless otherwise determined by national legislation, be at least the powers and duties listed in Schedule 2;
- (ii) any transitional metropolitan council may, at its discretion, decide not to exercise any such power or perform any such duty; and
- (iii) such transitional metropolitan council shall have the power to levy and claim the regional services levy and the regional establishment levy referred to in section 12(1)(a) of the Regional Services Councils Act, 1985 (Act No. 109 of 1985), or section 16(1)(a) of the KwaZulu and Natal Joint Services Act, 1990 (Act No. 84 of 1990), as the case may be, which the disestablished local government body referred to in paragraph (h) or (i) of the definition of local government body would, but for its disestablishment, have levied and claimed;
- (i) the disestablishment of any local government body referred to in paragraph (h) or (i) of the definition of local government body and the establishment of a body to be known as a services council, sub-regional council or district council to jointly exercise the powers and perform the duties in relation to certain local government functions for a non-metropolitan area of local government by transitional local councils, local government co-ordinating committees or local government bodies within such areas, including the delimitation of such an area after due consideration of the advice and written recommendations of the Board, and the constitution, functioning, powers, duties, assets, rights, employees and financing of such body: Provided that such services council, sub-regional council or district council shall have the power to levy and claim the regional services levy and the regional establishment levy referred to in section 12(1)(a) of the Regional Services Councils Act, 1985, or section 16(1)(a) of the KwaZulu and Natal Joint Services Act, 1990, as the case may be, which the disestablished local government body referred to in paragraph (h) or (i) of the definition of local government body would, but for its disestablishment, have levied and claimed;
- (j) the protection of the rights and benefits, including the remuneration, allowances and pension benefits, of employees of a local government body, subject to applicable labour law and due consultation between employer and employee bodies.

PART VII

Local Government Demarcation Boards

Establishment of Local Government Demarcation Boards

11. (1) There is hereby established for each province as contemplated in section 124 of the Constitution of the Republic of South Africa, 1993, a board to be known as the Local Government Demarcation Board.

- (g) die afbakening van die regsgebied van 'n plaaslike owerheidsliggaam, oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur in wyke;
- (h) die ontbinding van 'n plaaslike owerheidsliggaam in paragraaf (h) of (i) van die omskrywing van plaaslike owerheidsliggaam bedoel en die instelling van 'n metropolitaanse oorgangsraad met metropolitaanse oorgangsubstrukture vir 'n metropolitaanse gebied van plaaslike regering, met inbegrip van die afbakening van so 'n gebied, en die samestelling, funksionering, bevoegdhede, pligte, bates, regte, werknemers en finansiering van sodanige metropolitaanse oorgangsraad en metropolitaanse oorgangsubstrukture: Met dien verstande dat—
- (i) die bevoegdheid en pligte van 'n metropolitaanse oorgangsraad, behoudens artikel 126 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993, en, in die geval van die funksies water en elektrisiteit, tensy anders deur nasionale wetgewing bepaal, ten minste die bevoegdhede en pligte in Bylae 2 genoem, moet wees;
- (ii) 'n metropolitaanse oorgangsraad na goeë dunnke kan besluit om enige sodanige bevoegdheid of plig nie uit te oefen of te verrig nie; en
- (iii) sodanige metropolitaanse oorgangsraad beskik oor die bevoegdheid om die streeksdiensteheffing en die streeksvestigingsheffing bedoel in artikel 12(1)(a) van die Wet op Streeksdiensterade, 1985 (Wet No. 109 van 1985), of artikel 16(1)(a) van die Wet op die Gesamentlike Dienste vir KwaZulu en Natal, 1990 (Wet No. 84 van 1990), na gelang van die geval, wat die ontbinde plaaslike owerheidsliggaam bedoel in paragraaf (h) of (i) van die omskrywing van plaaslike owerheidsliggaam, sou gehel en geëis het as dit nie vir sy ontbinding was nie, te hef en te eis;
- (i) die ontbinding van 'n plaaslike owerheidsliggaam in paragraaf (h) of (i) van die omskrywing van plaaslike owerheidsliggaam bedoel, en die instelling van 'n liggaam wat bekend staan as 'n diensteraad, substreekraad of distrikraad om gesamentlik bevoegdhede en pligte uit te oefen en te verrig met betrekking tot bepaalde plaaslike owerheidsfunksies vir 'n nie-metropolitaanse gebied van plaaslike regering deur plaaslike oorgangsrade, plaaslike owerheidskoördineringskomitees of plaaslike owerheidsliggame binne sodanige gebiede, met inbegrip van die afbakening van so 'n gebied na behoorlike oorweging van die advies en skriftelike aanbevelings van die Raad, en die samestelling, funksionering, bevoegdhede, pligte, bates, regte, werknemers en finansiering van sodanige liggaam: Met dien verstande dat sodanige diensteraad, substreekraad of distrikraad die bevoegdheid het om die streeksdiensteheffing en die streeksvestigingsheffing bedoel in artikel 12(1)(a) van die Wet op Streeksdiensterade, 1985, of artikel 16(1)(a) van die Wet op die Gesamentlike Dienste vir KwaZulu en Natal, 1990, na gelang van die geval, wat die ontbinde plaaslike owerheidsliggaam bedoel in paragraaf (h) of (i) van die omskrywing van plaaslike owerheidsliggaam, sou gehel en geëis het, as dit nie vir sy afskaffing was nie, te hef en te eis;
- (j) die beskerming van die regte en voordele, met inbegrip van vergoeding, toelaes en pensioenvoordele, van werknemers van 'n plaaslike owerheidsliggaam, onderworpe aan die toepaslike arbeidswetgewing en behoorlike oorlegpleging tussen werkgewer- en werknemerliggame.

DEEL VII

Afbakeningsrade vir Plaaslike Regering

55 Instelling van Afbakeningsrade vir Plaaslike Regering

11. (1) Daar word hierby vir elke provinsie soos beoog in artikel 124 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993, 'n raad met die naam die Afbakeningsraad vir Plaaslike Regering ingestel.

(2) The Board shall consist of such number of members as may from time to time be determined and appointed by the Administrator in accordance with the criteria listed in Schedule 5.

(3) The Administrator shall designate a member of the Board as chairperson and another member as vice-chairperson. 5

(4) When the chairperson is absent or unable to perform his or her functions in terms of this section or if no person has been designated as chairperson, the vice-chairperson shall act as chairperson, and while so acting he or she may exercise all the powers and shall perform all the duties of the chairperson.

(5) A member of the Board shall hold office as a member, and a member designated as chairperson or vice-chairperson shall hold office as chairperson or vice-chairperson, during the pleasure of the Administrator. 10

(6) (a) Notwithstanding anything to the contrary contained in any law, the Board shall at the request of the Administrator investigate and make recommendations in writing to him or her regarding any demarcation, redemarcation or withdrawal of the demarcation of any area pertaining to local government affairs, including the area of any negotiating forum and the area of jurisdiction of any local government body, transitional council or transitional metropolitan substructure and the delimitation of wards within the area of jurisdiction of any local government body, transitional council or transitional metropolitan substructure. 15 20

(b) When the Board makes recommendations to the Administrator as contemplated in paragraph (a), it shall do so within a reasonable time after having been requested to do so and take into account the criteria listed in Schedule 6.

(7) Sections 2, 3, 4, 5 and 6 of the Commissions Act, 1947 (Act No. 8 of 1947), shall apply *mutatis mutandis* to the Board in so far as they are applicable to the functions of the Board. 25

(8) (a) Meetings of the Board shall be held at such times and places as the chairperson may determine.

(b) The majority of the members of the Board shall form a quorum for a meeting. 30

(c) The decision of the majority of the members of the Board present at any meeting thereof, shall be a decision of the Board: Provided that in the event of an equality of votes the chairperson shall have a casting vote in addition to his or her deliberative vote.

(d) The Board may make rules in relation to the holding of and procedure at meetings of the Board. 35

(9) The provisions of section 3(8) shall apply *mutatis mutandis* in relation to the remuneration, allowances and other benefits of a member of the Board.

(10) (a) The Board may appoint one or more committees consisting of such members of the Board and such other persons as the Board may deem fit to serve on any such committee to investigate any matter referred to in subsection (6)(a). 40

(b) Where more than one member of the Board serves on a committee, the Board shall designate one of those members as chairperson of the committee, but where only one member of the Board serves on a committee such member shall be the chairperson thereof. 45

(c) A committee appointed under paragraph (a), shall for the purposes of any such investigation exercise all the powers conferred and perform all the duties imposed upon the Board in respect of any such investigation.

(d) A committee appointed under this subsection shall submit to the Board a written report in respect of any investigation by it in regard to any matter which the Board is in terms of subsection (6) required to investigate, and the Board may thereupon act in regard to that matter as if the Board had itself conducted such investigation. 50

(e) The provisions of subsections (7), (8) and (9) shall apply *mutatis mutandis* in relation to a committee appointed under paragraph (a) and to any member of such committee. 55

(11) The administrative work incidental to the performance of the functions of the Board shall be performed by officers of the respective provincial administrations designated for such purpose by the Director-General concerned.

(2) Die Raad bestaan uit die getal lede wat die Administrateur van tyd tot tyd bepaal en aanstel in ooreenstemming met die riglyne in Bylae 5 genoem.

(3) Die Administrateur wys 'n lid van die Raad as voorsitter en 'n ander lid as ondervoorsitter aan.

5 (4) Wanneer die voorsitter afwesig is, of nie in staat is om sy of haar werksaamhede ingevolge hierdie artikel te verrig nie, of as niemand as voorsitter aangewys is nie, neem die ondervoorsitter as voorsitter waar, en terwyl hy of sy aldus waarneem, kan hy of sy al die bevoegdhede uitoefen en verrig hy of sy al die pligte van die voorsitter.

10 (5) 'n Lid van die Raad beklee sy of haar amp as 'n lid, en 'n lid as voorsitter of ondervoorsitter aangewys beklee sy of haar amp as voorsitter of ondervoorsitter, vir so lank dit die Administrateur behaag.

(6) (a) Ondanks andersluidende bepalings van die een of ander wet stel die Raad op versoek van die Administrateur ondersoek in en doen hy skriftelike
15 aanbevelings aan hom of haar oor die afbakening, herafbakening of intrekking van die afbakening van 'n gebied wat betrekking het op plaaslike owerheidsaangeleenthede, met inbegrip van die gebied van 'n onderhandelingsforum en die regsgebied van 'n plaaslike owerheidsliggaam, oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur en die afbakening van wyke binne die regsgebied van 'n plaaslike owerheidsliggaam, oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur.

(b) Wanneer die Raad aanbevelings aan die Administrateur doen soos in paragraaf (a) beoog, doen hy dit binne 'n redelike tyd nadat hy daartoe versoek is, met inagneming van die riglyne in Bylae 6 genoem.

25 (7) Artikels 2, 3, 4, 5 en 6 van die Kommissiewet, 1947 (Wet No. 8 van 1947), is *mutatis mutandis* op die Raad van toepassing in die mate waarin hulle toepaslik is op die werksaamhede van die Raad.

(8) (a) Vergaderings van die Raad word gehou op die tye en plekke wat die voorsitter bepaal.

30 (b) Die meerderheid van die lede van die Raad maak 'n kworum uit vir 'n vergadering.

(c) Die besluit van die meerderheid van die lede van die Raad teenwoordig by 'n vergadering daarvan, is 'n besluit van die Raad: Met dien verstande dat in geval van 'n staking van stemme die voorsitter benewens sy of haar gewone stem
35 'n beslissende stem het.

(d) Die Raad kan reëls maak met betrekking tot die hou van en prosedure by vergaderings van die Raad.

(9) Die bepalings van artikel 3(8) is *mutatis mutandis* van toepassing met betrekking tot die vergoeding, toelaes en ander voordele van 'n lid van die Raad.

40 (10) (a) Die Raad kan een of meer komitees aanstel bestaande uit sodanige getal lede van die Raad en sodanige ander persone as wat die Raad goedvind om in enige sodanige komitee te dien om ondersoek te doen na 'n aangeleentheid in subartikel (6)(a) bedoel.

(b) Waar meer as een lid van die Raad in 'n komitee dien, wys die Raad een
45 van daardie lede as voorsitter van die komitee aan, maar indien slegs een lid van daardie Raad in 'n komitee dien, is sodanige lid die voorsitter daarvan.

(c) 'n Komitee kragtens paragraaf (a) aangestel, oefen vir die doeleindes van enige sodanige ondersoek al die bevoegdhede en pligte uit wat aan daardie Raad verleen of opgedra is ten opsigte van enige sodanige ondersoek.

50 (d) 'n Kragtens hierdie subartikel aangestelde komitee moet aan die Raad 'n skriftelike verslag voorlê oor enige ondersoek deur hom gedoen met betrekking tot 'n aangeleentheid wat die Raad ingevolge subartikel (6) moet ondersoek, en die Raad kan daarop met betrekking tot bedoelde aangeleentheid handel asof die Raad self sodanige ondersoek gedoen het.

55 (e) Die bepalings van subartikels (7), (8) en (9) is *mutatis mutandis* van toepassing met betrekking tot 'n komitee kragtens paragraaf (a) aangestel en enige lid van sodanige komitee.

(11) Die administratiewe werk verbonde aan die verrigting van die werksaamhede van die Raad word verrig deur beamptes van die onderskeie provinsiale
60 administrasies wat vir dié doel deur die betrokke Direkteur-generaal aangewys word.

PART VIII**General****Regulations**

12. The Minister may, after consultation with the Administrator, make regulations concerning any matter referred to in this Act which in his or her opinion are necessary or expedient for the effective carrying out or furtherance of the provisions and objects of this Act. 5

Repeal of Act 102 of 1982, and transitional measures

13. (1) Subject to the provisions of this section the Black Local Authorities Act, 1982 (Act No. 102 of 1982), is hereby repealed. 10

(2) Where the Administrator has in terms of section 8 of the Local Authority Affairs Amendment Act, 1991 (Act No. 127 of 1991), declared certain provisions of the Black Local Authorities Act, 1982, applicable to any other local authority or committee contemplated in that section, such provisions shall form part of the law applying to such local authority or committee. 15

(3) Notwithstanding the provisions of subsection (1), any council or committee established under the provisions of the Black Local Authorities Act, 1982, shall continue to exist subject to the provisions of this Act, and shall be deemed to be an institution or body contemplated in section 84(1)(f) of the Provincial Government Act (Act No. 32 of 1961). 20

(4) The provisions of any law applying to local authorities in the province concerned shall, subject to the provisions of a proclamation contemplated in section 10(1), apply *mutatis mutandis* to any local government body referred to in paragraph (b) of the definition of local government body.

(5) Any resolution, by-law or regulation of a local government body referred to in subsection (4), shall continue to be of force until amended or repealed by a proclamation contemplated in section 10(1) or by a resolution, by-law or regulation of a transitional council or transitional metropolitan substructure. 25

(6) (a) The Administrator may by notice in the *Official Gazette* define for the purposes of this subsection an area outside the area of a local government body referred to in paragraph (b) of the definition of local government body, and exercise in such area the powers conferred upon a local authority in a local authority area under the laws applicable to local authorities in the province concerned. 30

(b) An area defined by the Administrator in terms of section 2(11) of the Black Local Authorities Act, 1982, and an area deemed to be so defined in terms of section 2(12) of that Act, shall, subject to the provisions of this Act, be deemed to be an area defined in terms of paragraph (a) of this subsection. 35

(c) Any reference in any law, including this Act, to a local government body referred to in paragraph (b) of the definition of local government body shall be deemed, in respect of an area referred to in paragraph (a) of this subsection, also to be a reference to the Administrator of the province concerned. 40

Repeal of Act 128 of 1991 and sections 28 and 29 of Act 134 of 1992, and transitional measures

14. (1) Subject to the provisions of subsection (2), the Interim Measures for Local Government Act, 1991 (Act No. 128 of 1991), and sections 28 and 29 of the Provincial and Local Authority Affairs Amendment Act, 1992 (Act No. 134 of 1992), are hereby repealed. 45

(2) Notwithstanding the provisions of subsection (1), any proclamation issued under the Interim Measures for Local Government Act, 1991, in connection with 50

DEEL VIII**Algemeen****Regulasies**

12. Die Minister kan, na oorleg met die Administrateur, regulasies uitvaardig
5 betreffende enige aangeleentheid in hierdie Wet bedoel wat na sy of haar
mening nodig of dienstig is vir die doeltreffende uitvoering of bevordering van
die bepalings en oogmerke van hierdie Wet.

Herroeping van Wet 102 van 1982, en oorgangsmaatreëls

13. (1) Behoudens die bepalings van hierdie artikel word die Wet op Swart
10 Plaaslike Owerhede, 1982 (Wet No. 102 van 1982), hierby herroep.

- (2) Waar die Administrateur ingevolge artikel 8 van die Wysigingswet op
Plaaslike Owerheidsaangeleenthede, 1991 (Wet No. 127 van 1991), sekere
bepalings van die Wet op Swart Plaaslike Owerhede, 1982, op enige ander
15 plaaslike owerheid of komitee soos in daardie artikel beoog, van toepassing
verklaar het, maak sodanige bepalings deel uit van die reg wat op sodanige
plaaslike owerheid of komitee van toepassing is.

- (3) Ondanks die bepalings van subartikel (1) bly 'n raad of komitee wat
kragens die bepalings van die Wet op Swart Owerhede, 1982, ingestel is,
behoudens die bepalings van hierdie Wet voortbestaan, en word hy geag 'n
20 instelling of liggaam beoog in artikel 84(1)(f) van die Wet op Provinsiale
Regering, 1961 (Wet No. 32 van 1961), te wees.

- (4) Die bepalings van 'n wet wat op plaaslike owerhede in die betrokke
provinsie van toepassing is, is, behoudens die bepalings van 'n proklamasie in
artikel 10(1) bedoel, *mutatis mutandis* van toepassing op enige plaaslike
25 owerheidsliggaam bedoel in paragraaf (b) van die omskrywing van plaaslike
owerheidsliggaam.

- (5) 'n Besluit, verordening of regulasie van 'n plaaslike owerheidsliggaam in
subartikel (4) bedoel, bly van krag totdat dit gewysig of herroep word deur 'n
proklamasie in artikel 10(1) beoog of deur 'n besluit, verordening of regulasie
30 van 'n oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur.

- (6) (a) Die Administrateur kan, vir die doeleindes van hierdie subartikel, by
kennisgewing in die *Offisiële Koerant* 'n gebied buite die gebied van 'n plaaslike
owerheidsliggaam in paragraaf (b) van die omskrywing van plaaslike owerheids-
liggaam bedoel, omskryf, en in sodanige gebied die bevoegdhede uitoefen wat
35 aan 'n plaaslike owerheid in 'n plaaslike owerheidsgebied opgedra is kragens die
wette wat op die plaaslike owerhede in die betrokke provinsie van toepassing is.

- (b) 'n Gebied wat deur die Administrateur kragens artikel 2(11) van die Wet
op Swart Plaaslike Owerhede, 1982, omskryf is, en 'n gebied wat ingevolge
artikel 2(12) van daardie Wet geag word as sodanig omskryf te wees, word,
40 behoudens die bepalings van hierdie Wet, geag 'n gebied te wees wat ingevolge
paragraaf (a) van hierdie subartikel omskryf is.

- (c) Enige verwysing in 'n wet, met inbegrip van hierdie Wet, na 'n plaaslike
owerheidsliggaam bedoel in paragraaf (b) van die omskrywing van plaaslike
owerheidsliggaam, word ten opsigte van 'n gebied in paragraaf (a) van hierdie
45 subartikel bedoel, geag ook 'n verwysing na die Administrateur van die betrokke
provinsie te wees.

Herroeping van Wet 128 van 1991 en artikels 28 en 29 van Wet 134 van 1992, en oorgangsmaatreëls

14. (1) Behoudens die bepalings van subartikel (2) word die Wet op
50 Tussentydse Maatreëls vir Plaaslike Regering, 1991 (Wet No. 128 van 1991), en
artikels 28 en 29 van die Wysigingswet op Provinsiale en Plaaslike Ower-
heidsaangeleenthede, 1992 (Wet No. 134 van 1992), hierby herroep.

- (2) Ondanks die bepalings van subartikel (1) bly 'n proklamasie wat kragens
die Wet op Tussentydse Maatreëls vir Plaaslike Regering, 1991, in verband met

any matter referred to in section 8 of that Act, shall, subject to the provisions of this Act, continue to be of force until amended or repealed by a proclamation contemplated in section 10(1) of this Act.

Repeal of other laws, and transitional measures

15. (1) (a) Subject to the provisions of paragraph (b), the Regulations for the Administration and Control of Certain Urban Areas in Natal, 1982 (Proclamation No. 86 of 1982), and the Regulations for the Administration and Control of Certain Urban Areas in Natal, 1983 (Proclamation No. 67 of 1983), are hereby repealed. 5

(b) Notwithstanding the provisions of paragraph (a), any council or committee established under the provisions of the laws referred to in paragraph (a), shall continue to exist subject to the provisions of this Act, and shall be deemed to be an institution or body contemplated in section 84(1)(f) of the Provincial Government Act 1961, (Act No. 32 of 1961). 10

(2) The provisions of any law applying to local authorities in the province concerned shall, subject to the provisions of a proclamation contemplated in section 10(1), apply *mutatis mutandis* to any body performing local government functions under the laws referred to in subsection (1)(a). 15

(3) Any resolution, by-law or regulation of a body referred to in subsection (2), shall continue to be of force until amended or repealed by a proclamation contemplated in section 10(1) or by a resolution, by-law or regulation of a transitional council or transitional metropolitan substructure. 20

(4) (a) Subject to the provisions of paragraph (b), the Regulations Governing the Administration and Control of the Areas Clermont and Edendale, 1974 (Proclamation No. 163 of 1974), and the Regulations for Local Authorities, 1988 (Government Notice No. 405 of 1988), are hereby repealed. 25

(b) Any area in respect of which the laws referred to in paragraph (a) applied immediately before the commencement of this Act, shall, subject to the provisions of this Act, be deemed to be a defined area referred to in section 13(6)(a). 30

Transitional provisions

16. (1) Any transitional council or transitional metropolitan substructure established by a proclamation contemplated in section 10(1), shall be deemed to be an institution or body contemplated in section 84(1)(f) of the Provincial Government Act, 1961 (Act No. 32 of 1961). 35

(2) Subject to the provisions of this Act and any proclamation issued thereunder, the provisions of the laws applying to local authorities in the province concerned shall *mutatis mutandis* apply to any transitional council or transitional metropolitan substructure referred to in subsection (1).

(3) Any reference in any law to a local authority shall, unless clearly inappropriate, be deemed also to be a reference to any transitional council or transitional metropolitan substructure referred to in subsection (1). 40

(4) Any Bill of a competent legislature which affects the status, boundaries, powers, duties or structure of any transitional council or transitional metropolitan substructure referred to in subsection (1), shall only be introduced after consultation with organized local government and the transitional council or transitional metropolitan substructure concerned. 45

(5) Notwithstanding anything to the contrary in any law contained—

(a) any resolution of any transitional council or transitional metropolitan substructure referred to in subsection (1) pertaining to the budget of such transitional council or transitional metropolitan substructure shall be taken by a two-thirds majority of the members of such council or substructure, and any resolution of any transitional council or transitional metropolitan substructure pertaining to town planning shall be taken by a majority of the members of such council or substructure: 50
Provided that any such transitional council or transitional metropolitan 55

'n aangeleentheid in artikel 8 van daardie Wet bedoel, uitgevaardig is, behoudens die bepalings van hierdie Wet van krag totdat dit gewysig of herroep word deur 'n proklamasie in artikel 10(1) van hierdie Wet beoog.

Herroeping van ander wette, en oorgangsmaatreëls

- 5 15. (1) (a) Behoudens die bepalings van paragraaf (b) word die Regulasies vir die Administrasie en Beheer van sekere Stedelike Gebiede in Natal, 1982 (Proklamasie No. 86 van 1982), en die Regulasies vir die Administrasie en Beheer van sekere Stedelike Gebiede in Natal, 1983 (Proklamasie No. 67 van 1983), hierby herroep.
- 10 (b) Ondanks die bepalings van paragraaf (a) bly 'n raad of komitee ingestel kragtens die bepalings van die wette in paragraaf (a) bedoel, behoudens die bepalings van hierdie Wet voortbestaan, en word dit geag 'n instelling of liggaam beoog in artikel 84(1)(f) van die Wet op Provinsiale Regering, 1961 (Wet No. 32 van 1961), te wees.
- 15 (2) Die bepalings van 'n wet wat op plaaslike owerhede in die betrokke provinsie van toepassing is, is, behoudens die bepalings van 'n proklamasie in artikel 10(1) beoog, *mutatis mutandis* van toepassing op 'n liggaam wat plaaslike owerheidsfunksies verrig kragtens die wette in subartikel (1)(a) bedoel.
- (3) 'n Besluit, verordening of regulasie van 'n liggaam in subartikel (2) bedoel, 20 bly van krag totdat dit gewysig of herroep word deur 'n proklamasie beoog in artikel 10(1) of deur 'n besluit, verordening of regulasie van 'n oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur.
- (4) (a) Behoudens die bepalings van paragraaf (b) word die Regulasies betreffende die Administrasie en Beheer van die Gebiede Clermont en Edendale, 1974 (Proklamasie No. 163 van 1974), en die Regulasies vir Plaaslike 25 Owerhede, 1988 (Goewermentskennisgewing No. 405 van 1988), hierby herroep.
- (b) 'n Gebied ten opsigte waarvan die wette bedoel in paragraaf (a) onmiddellik voor die inwerkingtreding van hierdie Wet van toepassing is, word, 30 behoudens die bepalings van hierdie Wet, geag 'n omskrewe gebied bedoel in artikel 13(6)(a) te wees.

Oorgangsbepalings

16. (1) 'n Oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur wat by 'n proklamasie beoog in artikel 10(1) ingestel is, word geag 'n instelling of liggaam 35 beoog in artikel 84(1)(f) van die Wet op Provinsiale Regering, 1961 (Wet No. 32 van 1961), te wees.
- (2) Behoudens die bepalings van hierdie Wet en enige proklamasie daarkragtens uitgevaardig, is die bepalings van die wette wat van toepassing is op plaaslike owerhede in die betrokke provinsie, *mutatis mutandis* van toepassing op 'n oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur in subartikel 40 (1) bedoel.
- (3) 'n Verwysing in enige wet na 'n plaaslike owerheid word, tensy duidelik onvanpas, geag ook 'n verwysing na 'n oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur bedoel in subartikel (1) te wees.
- 45 (4) 'n Wetsontwerp van 'n bevoegde wetgewende gesag wat die status, grense, bevoegdhede, pligte of struktuur van 'n oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur bedoel in subartikel (1) raak, word slegs ingedien na oorleg met georganiseerde plaaslike bestuur en die betrokke oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur.
- 50 (5) Ondanks andersluidende bepalings van die een of ander wet—
- (a) word 'n besluit van 'n oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur in subartikel (1) bedoel wat betrekking het op die begroting van sodanige oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur geneem deur 'n tweederde-meerderheid van die lede van so 'n raad of 55 substruktuur en 'n besluit van 'n oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur met betrekking tot dorpsbeplanning geneem deur 'n meerderheid van die lede van so 'n raad of substruktuur: Met dien verstande dat enige sodanige oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur die bevoegdheid om 'n besluit oor 'n aangeleentheid met

substructure may delegate the power to take any decision on any matter pertaining to town planning to the committee referred to in subsection (6) or to any other committee appointed for this purpose; and

- (b) if such transitional council or transitional metropolitan substructure—
- (i) on the last day of June in any financial year has failed to approve a budget for the subsequent financial year; or
 - (ii) on the last day of April in any financial year has failed to take steps to prepare a budget for the subsequent financial year,

the Administrator may exercise any power or perform any duty conferred or imposed upon such transitional council or transitional metropolitan substructure by this Act or any other law in relation to the approval or preparation of a budget, as the case may be.

(6) Notwithstanding anything to the contrary in any law contained, a transitional council or transitional metropolitan substructure referred to in subsection (1) shall elect according to a system of proportional representation from among its members an executive committee to exercise such powers and perform such duties as such transitional council or transitional metropolitan substructure may determine: Provided that—

- (a) the transitional council or transitional metropolitan substructure shall determine the system of proportional representation and the number of members of and the quorum for the executive committee;
- (b) the executive committee shall endeavour to exercise its powers and perform its duties on the basis of consensus; and
- (c) if consensus on any matter cannot be achieved, such matter may be decided by the committee by resolution of a majority of at least two-thirds of its members, or the committee may, if a majority of the committee so decides, submit a report and recommendation on the matter to the transitional council or transitional metropolitan substructure for a decision.

(7) Any member of any transitional council or transitional metropolitan substructure referred to in subsection (1) shall be guilty of misconduct if he or she contravenes or fails to comply with any provision of the Code of Conduct for Councillors contained in Schedule 7, and his or her membership may, on application by the transitional council or transitional metropolitan substructure concerned or any member of such transitional council or transitional metropolitan substructure, be terminated by any Provincial Division of the Supreme Court within the area of jurisdiction of which such transitional council or transitional metropolitan substructure is situated.

Short title

17. This Act shall be called the Local Government Transition Act, 1993.

- betrekking tot dorpsbeplanning te neem, kan deleger aan die komitee in subartikel (6) bedoel of enige ander komitee vir hierdie doel aangestel; en
- 5 (b) indien sodanige oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur—
- (i) op die laaste dag van Junie in 'n boekjaar versuim het om die begroting vir die daaropvolgende boekjaar goed te keur; of
- (ii) op die laaste dag van April in 'n boekjaar versuim het om stappe te doen om 'n begroting vir die daaropvolgende boekjaar op te stel,
- 10 kan die Administrateur enige bevoegdheid uitoefen of enige plig verrig wat aan sodanige oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur kragtens hierdie Wet of enige ander wet verleen of opgedra is met betrekking tot die goedkeuring of opstel van 'n begroting, na gelang van die geval.
- 15 (6) Ondanks andersluidende bepalings van die een of ander wet verkies 'n oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur in subartikel (1) bedoel ooreenkomstig 'n stelsel van proporsionele verteenwoordiging uit sy geledere 'n uitvoerende komitee om die bevoegdhede uit te oefen en die pligte te verrig wat
- 20 sodanige oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur bepaal: Met dien verstande dat—
- (a) die oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur die stelsel van proporsionele verteenwoordiging en die getal lede van en die kworum vir die uitvoerende komitee bepaal;
- 25 (b) die uitvoerende komitee moet poog om sy bevoegdhede uit te oefen en sy pligte te verrig op 'n grondslag van konsensus; en
- (c) indien konsensus nie oor 'n aangeleentheid bereik kan word nie, so 'n aangeleentheid deur die komitee beslis word deur 'n besluit van ten minste twee derdes van sy lede, of dat die komitee, indien 'n
- 30 meerderheid van die komitee aldus besluit, 'n verslag en aanbeveling oor die aangeleentheid aan die oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur kan stuur vir beslissing.
- (7) 'n Lid van 'n oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur bedoel in subartikel (1) is aan wangedrag skuldig indien hy of sy enige bepaling
- 35 van die Gedragskode vir Raadslede in Bylae 7 vervat, oortree of versuim om daaraan te voldoen, en sy of haar lidmaatskap kan op aansoek van die betrokke oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur of enige lid van so 'n oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur deur enige Provinsiale Afdeling van die Hooggeregshof binne wie se regsgebied sodanige oorgangsraad
- 40 of metropolitaanse oorgangsubstruktuur geleë is, beëindig word.

Kort titel

17. Hierdie Wet heet die Oorgangswet op Plaaslike Regering, 1993.

SCHEDULE 1***Principles and procedures referred to in section 6*****Area of forum**

1. (1) Subject to the provisions of this Act, a forum shall be established for each economically and historically bound area, ranging from a stand-alone town with or without satellites to a complex metropolis.

(2) Criteria for the establishment of a forum include commercial and industrial linkage, daily commuting patterns, provision of services within the area, and the areas of jurisdiction of local government bodies, including areas of jurisdiction of such local government bodies existing before 1971, if any.

2. (1) Where a negotiating forum is not recognized by the Administrator as contemplated in section 6 of this Act, the Administrator may determine the area of a forum and submit it to the town clerks of the local government bodies falling within the area of such forum.

(2) In determining the area of a forum, the Administrator shall take into consideration the criteria referred to in paragraph 1(2), including—

- (a) the area of any existing forum;
- (b) the area of jurisdiction of any body or authority referred to in paragraph (j) of the definition of local government body in section 1(1) of this Act.

(3) Upon receipt of a submission contemplated in subparagraph (1), the town clerks concerned shall—

- (a) arrange an inaugural meeting of the forum with all potential members and observers contemplated in paragraph 3: Provided that the Administrator may nominate a town clerk to arrange such meeting; and
- (b) submit the submission to their respective councils for information.

(4) Within 30 days after receipt of a submission contemplated in subparagraph (1), the forum shall either confirm the area of the forum determined by the Administrator, or, subject to the provisions of paragraph 1(2), propose a new area for the forum and submit such proposal to the Administrator, who may—

- (a) confirm the proposed area; or
- (b) refer the matter to the Board established in terms of section 11(1) of this Act to investigate the matter and make written recommendations to him or her as contemplated in section 11(6) of this Act.

(5) The decision of the Administrator—

- (a) to confirm the proposed area of the forum as contemplated in subparagraph (4)(a); or
- (b) to require written recommendations of the Board as contemplated in subparagraph (4)(b), shall be final and binding on the forum.

Membership of forum

3. (1) Membership of a forum shall be in accordance with the principle of inclusivity and representativity: Provided that the process shall continue despite the refusal or failure of any person, body or organization to participate in any such forum.

(2) Observers, who or which shall be entitled to attend and to participate fully in forum meetings, without the right to vote, may be appointed to a forum.

(3) To qualify for membership or observer status, any prospective member or observer shall, where applicable, submit in writing to the forum its constitution, a list of office-bearers and details of activities and membership as contemplated in subparagraph (4).

(4) (a) Membership of a forum shall be available to—

- (i) members of local government bodies;
- (ii) persons representing local organizations which are representative of substantial sectors of the wider community having a vested interest in the political restructuring of local government, including civic associations, residents' associations and the local structures of political parties.

(b) Bodies such as local chambers of commerce and industry, the Development Bank of Southern Africa and supplier bodies such as Eskom and Water Boards, may have observer status.

(5) Members of the forum shall be required to indicate whether they are to be regarded as part of—

- (a) the statutory component, comprising members of the existing local government bodies and persons representing bodies or organizations approved by the forum as being part of such component; or
- (b) the non-statutory component, comprising persons representing any other bodies or organizations not contemplated in item (a) having a vested interest in the political restructuring of local government and approved by the forum as being part of such component.

BYLAE 1

*Beginsels en prosedure in artikel 6 bedoel***Gebied van forum**

1. (1) Behoudens die bepalings van hierdie Wet word 'n forum ingestel vir elke ekonomiese en historiese gebonde gebied, wat strek van 'n selfstaande dorp met of sonder satelliete tot 'n komplekse metropool.

(2) Riglyne vir die instel van 'n forum sluit in handels- en nywerheidsverbinding, daaglikse pendelpatrone, voorsiening van dienste binne die gebied en die regsgebiede van plaaslike owerheidsliggame, met inbegrip van regsgebiede van sodanige plaaslike owerheidsliggame wat voor 1971 bestaan het (as daar is).

2. (1) Waar 'n onderhandelingsforum nie deur die Administrateur erken word nie soos beoog in artikel 6 van hierdie Wet, kan die Administrateur die gebied van 'n forum bepaal en dit aan die stadsclerk van die plaaslike owerheidsliggame binne die gebied van sodanige forum voorlê.

(2) By die bepaling van die gebied van 'n forum, moet die Administrateur die riglyne in paragraaf 1(2) bedoel in ag neem, met inbegrip van—

- (a) die gebied van enige bestaande forum;
- (b) die regsgebied van 'n liggaam of owerheid bedoel in paragraaf (j) van die omskrywing van plaaslike owerheidsliggame in artikel 1(1) van hierdie Wet.

(3) By ontvangs van 'n voorlegging in subparagraaf (1) bedoel, moet die betrokke stadsclerk—

- (a) 'n stigtingsvergadering van die forum reël tesame met alle voornemende lede en waarnemers in paragraaf 3 beoog: Met dien verstande dat die Administrateur 'n stadsclerk kan benoem om so 'n vergadering te reël; en
- (b) die voorlegging aan hulle onderskeie rade ter inligting voorlê.

(4) Binne 30 dae na ontvangs van 'n voorlegging in subparagraaf (1) beoog, moet die forum óf die gebied van die forum deur die Administrateur bepaal, bekragtig óf, behoudens die bepalings van paragraaf 1(2), 'n nuwe gebied vir die forum voorstel en sodanige voorstel aan die Administrateur voorlê, wat—

- (a) die voorgestelde gebied kan bekragtig; of
- (b) die aangeleentheid kan verwys na die Raad ingevolge artikel 11(1) van hierdie Wet ingestel, om die aangeleentheid te ondersoek en skriftelike aanbevelings aan hom of haar te doen soos in artikel 11(6) van hierdie Wet beoog.

(5) Die beslissing van die Administrateur—

- (a) om die voorgestelde gebied van die forum soos beoog in subparagraaf (4)(a), te bekragtig; of
- (b) om die skriftelike aanbevelings van die Raad te vra soos in subparagraaf (4)(b) bedoel, is finaal en bindend vir die forum.

Lidmaatskap van forum

3. (1) Lidmaatskap van 'n forum is in ooreenstemming met die beginsel van inklusiwiteit en verteenwoordigheid: Met dien verstande dat die proses moet voortgaan ondanks die weiering of versuim van 'n persoon, liggaam of organisasie om aan enige sodanige forum deel te neem.

(2) Waarnemers, wat geregtig is om forumvergaderings by te woon en om ten volle daaraan deel te neem, maar nie geregtig is om te stem nie, kan in die forum aangestel word.

(3) Ten einde vir lidmaatskap of waarnemerstatus in aanmerking te kom, lê 'n voornemende lid of waarnemer, waar toepaslik, skriftelik aan die forum sy grondwet, 'n lys van ampsdraers en besonderhede van aktiwiteite en lidmaatskap in paragraaf 4 beoog, voor.

(4) (a) Lidmaatskap van 'n forum is beskikbaar aan—

- (i) lede van plaaslike owerheidsliggame;
- (ii) persone wat plaaslike organisasies verteenwoordig wat verteenwoordigend is van wesenlike sektore van die breër gemeenskap met 'n gevestigde belang in die politieke herstrukturering van plaaslike regering, met inbegrip van burgerverenigings, inwonersverenigings en die plaaslike strukture van politieke partye.

(b) Liggame soos plaaslike kamers van koophandel en nywerhede, die Ontwikkelingsbank van Suider-Afrika en voorsieningsliggame soos Eskom en Waterrade, kan waarnemerstatus bekom.

(5) Daar word van lede van die forum vereis om aan te dui of hulle beskou moet word as deel van—

- (a) die statutêre komponent, bestaande uit lede van die bestaande plaaslike owerheidsliggame en persone wat liggame of organisasies verteenwoordig wat deur die forum goedgekeur is as synde deel van sodanige komponent; of
- (b) die nie-statutêre komponent, bestaande uit persone wat enige ander liggame of organisasies verteenwoordig wat nie in item (a) beoog word nie en wat 'n gevestigde belang het in die politieke herstrukturering van plaaslike regering en deur die forum goedgekeur is as synde deel van sodanige komponent.

(6) If the forum fails to reach agreement on whether a member is to be regarded as part of the statutory or non-statutory components contemplated in items (a) and (b) of subparagraph (5), the forum shall refer the matter to the Administrator for a final decision, which shall be binding on the forum.

Negotiating matters and objectives

4. (1) A forum shall negotiate on the matters referred to in section 7(1) of this Act.

(2) A forum may generally, as local circumstances dictate, explore and propose short, medium and long term practical solutions to the problems of local government in the area of such forum to be submitted to the Administrator for consideration.

Nomination by forum of persons for appointment as members of transitional councils

5. (1) For the purposes of negotiating the nomination of members of a transitional council and transitional metropolitan substructure as contemplated in section 7(1)(b) and (c) of this Act, the statutory and the non-statutory components of the forum shall each complete a list of potential candidates, whereupon a representative committee comprising members from each component shall meet to attempt to reach consensus on the persons to be nominated by the forum for appointment as members of any transitional council and transitional metropolitan substructure: Provided that at least half the persons nominated should be acceptable to the statutory component and at least half to the non-statutory component: Provided further that a list of additional candidates in order of preference, shall be submitted by the statutory and non-statutory components to facilitate the filling of any vacancy which may occur.

(2) (a) One half of the nominations shall include members of the local government bodies concerned and shall comprise equitably weighted representation of the local government bodies concerned which shall not disturb the pre-existing relationships within and between those local government bodies.

(b) The other half of the nominations shall comprise equitable representation of all those sectors of society which in the past did not participate in the electoral process in the area of that forum.

(3) Any person nominated as a member of any transitional council or transitional metropolitan substructure shall meet the qualifications of a member of one of the participating local government bodies.

(4) Lists of persons nominated as members of a transitional council or transitional metropolitan substructure by the forum shall be submitted to the Administrator as part of an agreement contemplated in section 7(1) of this Act.

(5) If the forum fails to reach agreement on the nomination of persons as contemplated in subparagraph (2), the forum shall refer the matter to the Administrator, who may appoint a mediator or mediators to assist the forum to reach consensus.

Secretarial services

6. (1) The forum shall appoint a secretariat to provide secretarial services.

(2) The local government bodies concerned shall be jointly and severally responsible for the expenses incurred by the secretariat.

(3) The secretariat shall submit certified copies of all resolutions passed by the forum pertaining to matters referred to in section 7(1)(a) to (c) of this Act to the Administrator.

Procedures at meetings of forum

7. The standard rules of procedure contained in the Annexure may be adopted by each forum as its rules of procedure at meetings.

(6) Indien die forum nie kan ooreenkom of 'n lid as deel van die statutêre of nie-statutêre komponente bedoel in items (a) en (b) van subartikel (5) beskou moet word nie, word die aangeleentheid deur die forum na die Administrateur verwys vir 'n finale beslissing, wat vir die forum bindend is.

Onderhandelingsaangeleenthede en -doelstellings

4. (1) 'n Forum moet onderhandel oor die aangeleenthede in artikel 7(1) van hierdie Wet bedoel.

(2) 'n Forum kan in die algemeen, na gelang van plaaslike omstandighede, kort-, medium- en langtermyn- praktiese oplossings met betrekking tot die probleme van plaaslike regering in die gebied van sodanige forum ondersoek en voorstel om aan die Administrateur vir oorweging voorgelê te word.

Benoeming deur forum van persone vir aanstelling as lede van oorgangsraade

5. (1) Vir die doeleindes van onderhandeling van die benoeming van lede van 'n oorgangsraad en metropolitaanse oorgangsubstruktuur soos beoog in artikel 7(1)(b) en (c) van hierdie Wet, moet die statutêre en die nie-statutêre komponente van die forum elk 'n lys van potensiële kandidate voltooi, waarna 'n verteenwoordigende komitee bestaande uit lede van elke komponent moet vergader in 'n poging om konsensus te bereik oor die persone wat deur die forum vir aanstelling as lede van 'n oorgangsraad en metropolitaanse oorgangsubstruktuur benoem moet word: Met dien verstande dat ten minste die helfte van die benoemde persone vir die statutêre komponent en ten minste die helfte vir die nie-statutêre komponent aanvaarbaar moet wees: Met dien verstande voorts dat 'n lys van bykomende kandidate in orde van voorkeur, deur die statutêre en nie-statutêre komponente voorgelê moet word ten einde die vulling van 'n vakature wat kan ontstaan, te vergemaklik.

(2) (a) Een helfte van die benoemings moet lede van die betrokke plaaslike owerheidsliggame insluit en bestaan uit billik geweegde verteenwoordiging van die betrokke plaaslike owerheidsliggame wat nie die voorafbestaande verhoudings binne en tussen daardie plaaslike owerheidsliggame versteur nie.

(b) Die ander helfte van die benoemings bestaan uit billike verteenwoordiging van al daardie sektore van die samelewing wat in die verlede nie aan die verkiesingsproses in die gebied van daardie forum deelgeneem het nie.

(3) 'n Persoon wat as 'n lid van 'n oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur benoem word, moet aan die kwalifikasies van 'n lid van een van die deelnemende plaaslike owerheidsliggame voldoen.

(4) Lyste van persone wat deur die forum as lede van 'n oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur benoem word, moet aan die Administrateur voorgelê word as deel van die ooreenkoms bedoel in artikel 7(1) van hierdie Wet.

(5) Indien die forum nie ooreenkoms bereik oor die benoeming van persone soos beoog in subparagraaf (2) nie, word die aangeleentheid deur die forum na die Administrateur verwys, wat 'n bemiddelaar of bemiddelaars kan aanstel ten einde die forum behulpsaam te wees om ooreenkoms te bereik.

Sekretariële dienste

6. (1) Die forum stel 'n sekretariaat aan om sekretariële dienste te verskaf.

(2) Die betrokke plaaslike owerheidsliggame is gesamentlik en afsonderlik aanspreeklik vir die uitgawes deur die sekretariaat aangegaan.

(3) Die sekretariaat lê gesertifiseerde afskrifte van alle besluite wat deur die forum geneem word rakende aangeleenthede bedoel in artikel 7(1)(a) tot (c) van hierdie Wet, aan die Administrateur voor.

Prosedure by vergaderings van forum

7. Die standaard-reglement van orde in die Aanhangsel vervat, kan deur elke forum aanvaar word as sy reglement van orde by vergaderings.

ANNEXURE TO SCHEDULE 1***Standard rules of order for forum*****Chairperson**

1. (1) The inaugural meeting of a forum shall be convened by a person nominated by the Administrator for that purpose.

(2) At its first meeting the forum shall designate a chairperson or co-chairpersons, who need not be members of the forum: Provided that any reference in this annexure to the chairperson shall also be deemed to be a reference to the co-chairpersons.

(3) A chairperson may for sufficient reasons be removed from office by the forum by a vote of no confidence, and if a chairperson is so removed from office, another person shall be designated in his or her place.

(4) Whenever both the chairperson and the co-chairpersons are for any reason absent or unable to act at a meeting, the forum shall by majority of the members present at the meeting, designate a person from among its members to take the chair at that meeting.

Meetings

2. (1) Members and observers may be accompanied by officials and advisers to meetings of the forum, hereinafter referred to as "participants", and such persons may with the consent of the chairperson participate in the proceedings, without having the right to vote.

(2) Meetings of the forum shall be open to the media and the public, unless the forum in respect of a particular occasion otherwise decides.

(3) If negotiations on any matter are contemplated, any member may request that the meeting go into committee and, if the forum so agrees, the meeting shall comply.

(4) The agenda for any meeting of the forum may be made available to the public or the media before or at that meeting, but the secretariat may at its discretion withhold any particular document from the press and the public unless otherwise directed by the chairperson or the meeting.

(5) The forum shall, from time to time, set a programme of dates, times and venues for its ordinary meetings.

(6) Leave of absence from any meeting may be applied for by or on behalf of a member or observer either before or at the meeting concerned.

Notices of meetings

3. (1) The secretariat shall give written notice of a meeting to each member and observer.

(2) The notice shall set out the time, date and place of such meeting and shall include an agenda and such other information as the secretariat may deem necessary to enable the participants to prepare for the meeting.

(3) Meetings shall be convened on not less than seven calendar days' notice.

(4) Not fewer than one quarter of the members of the forum may submit to the secretariat a written request for a special meeting to be convened on the grounds set out in the request, and the secretariat shall within seven calendar days after receipt of such request issue a notice convening such a meeting.

(5) (a) Service of such notices shall be by hand or by telefacsimile to numbers supplied to the secretariat by members: Provided that notices may be mailed to members whose offices are situated more than 10 kilometres from the secretariat's office and who have not provided telefacsimile addresses.

(b) Changes of address shall be notified to the secretariat in writing.

(6) The accidental omission to notify any member or observer shall not affect the validity of the meeting concerned.

Quorum

4. (1) The quorum for a meeting of the forum shall be at least half the total number of members of such forum.

(2) Whenever during a meeting there is no quorum, the chairperson shall suspend proceedings for 20 minutes, and if at the end of that period there is still no quorum, he or she may declare the meeting to be adjourned.

Attendance register

5. The secretariat shall keep an attendance register, in which every participant present at a meeting shall sign his or her name.

AANHANGSEL BY BYLAE 1***Standaard-reglement van orde vir forum*****Voorsitter**

1. (1) Die stigtingsvergadering van 'n forum word belê deur 'n persoon wat vir daardie doel deur die Administrateur aangewys word.

(2) By sy eerste vergadering wys die forum 'n voorsitter of mede-voorsitters aan, wat nie lede van die forum hoef te wees nie: Met dien verstande dat 'n verwysing in hierdie aanhangsel na die voorsitter ook geag word 'n verwysing na die mede-voorsitters te wees.

(3) 'n Voorsitter kan weens gegronde redes deur die forum van sy amp onthef word deur 'n mosie van wantroue en indien 'n voorsitter aldus van sy amp onthef word, word 'n ander persoon in sy of haar plek aangewys.

(4) Wanneer sowel die voorsitter as die mede-voorsitters om welke rede ook al van 'n vergadering afwesig is of nie in staat is om by 'n vergadering op te tree nie, wys die forum deur 'n meerderheid van die lede wat by die vergadering teenwoordig is, 'n persoon uit eie geledere aan om voor te sit op daardie vergadering.

Vergaderings

2. (1) Lede en waarnemers kan deur beamptes en raadgewers (hieronder "deelnemers" genoem) na vergaderings van die forum vergesel word, en sodanige persone kan met die toestemming van die voorsitter deelneem aan die verrigtinge, sonder die reg om te stem.

(2) Vergaderings van die forum is oop vir die media en die publiek, tensy die forum ten opsigte van 'n bepaalde geleentheid anders besluit.

(3) Indien onderhandelings oor 'n aangeleentheid beoog word, kan 'n lid versoek dat die vergadering in komitee gaan, en indien die forum aldus instem, moet die vergadering daaraan gehoor gee.

(4) Die agenda van 'n vergadering van die forum kan voor of tydens daardie vergadering aan die publiek of die media beskikbaar gestel word, maar die sekretariaat kan na goeë dunske 'n bepaalde dokument van die media en publiek weerhou tensy die voorsitter of die vergadering anders gelas.

(5) Die forum moet, van tyd tot tyd, 'n program van datums, tye en plekke vir sy gewone vergaderings bepaal.

(6) Aansoek om verlof vir afwesigheid van 'n vergadering kan deur of namens 'n lid of waarnemer voor of tydens die betrokke vergadering gedoen word.

Kennisgewings van vergaderings

3. (1) Die Sekretariaat moet aan elke lid en waarnemer skriftelike kennis gee van elke vergadering.

(2) Die kennisgewing moet die tyd, datum en plek van 'n vergadering uiteensit en 'n agenda en die ander inligting insluit wat die sekretariaat nodig ag ten einde die deelnemers in staat te stel om vir die vergadering voor te berei.

(3) Vergaderings moet belê word met minstens sewe kalenderdae kennis.

(4) Nie minder nie as 'n kwart van die lede van die forum kan 'n skriftelike versoek by die sekretariaat indien dat 'n spesiale vergadering belê word op die gronde in die versoek uiteengesit, en die sekretariaat moet binne sewe kalenderdae na ontvangs van so 'n versoek 'n kennisgewing uitreik om so 'n vergadering te belê.

(5) (a) Sodanige kennisgewings word per hand bestel of per telefaksimilee versend aan nommers wat deur lede aan die sekretariaat verskaf is: Met dien verstande dat kennisgewings gepos kan word aan lede wie se kantore meer as 10 kilometer van die sekretariaat se kantoor geleë is en wat nie telefaksimilee-adresse verskaf het nie.

(b) Die sekretariaat moet skriftelik van adresveranderings in kennis gestel word.

(6) Indien daar per abuis nagelaat is om 'n lid of waarnemer in kennis te stel, word die geldigheid van die betrokke vergadering nie geraak nie.

Kworum

4. (1) Die kworum vir 'n vergadering van die forum is ten minste die helfte van die totale getal lede van sodanige forum.

(2) Wanneer daar tydens 'n vergadering geen kworum is nie, verdaag die voorsitter die verrigtinge vir 20 minute, en indien aan die einde van daardie tydperk daar steeds nie 'n kworum is nie, kan hy of sy die vergadering verdaag.

Bywoningsregister

5. Die sekretariaat hou 'n bywoningsregister waarin elke deelnemer wat by 'n vergadering teenwoordig is sy of haar naam aanteken.

Order of business

6. (1) The order of business at a meeting shall be as follows:

- (a) Opening;
- (b) application for leave of absence;
- (c) statements and communications by the chairperson;
- (d) finalizing the agenda, including decisions on the release of documents to the media and the public;
- (e) confirmation of minutes of previous meeting;
- (f) matters arising from the minutes (if not covered by agenda item);
- (g) consideration of report by a joint technical committee referred to in paragraph 12, including its working groups and task teams (if any);
- (h) consideration of any matters of common concern or interest relating to the area of the forum;
- (i) matters of urgency or necessity in terms of subparagraph (4);
- (j) possible press statement.

(2) The chairperson may give preference to any item on the agenda with the consent of the meeting.

(3) No business shall be transacted at a meeting other than that specified in the agenda relating thereto.

(4) The chairperson may as a matter of urgency or necessity accept a request to discuss a matter which request could not have been notified to the secretariat in terms of paragraph 7, in which case a properly motivated written request in this regard shall be directed to the secretariat a reasonable time before the meeting.

(5) The chairperson shall rule on the acceptability of any urgent request, and on the need for other participants to be given appropriate time to prepare for discussion thereof.

Notice of matters for discussion

7. (1) Written notice of any matter contemplated in paragraph 6(1)(h) shall be given to the secretariat not less than three days prior to the date of each meeting of the forum and such notice shall be sent by the secretariat to each member in terms of paragraph 3.

(2) A notice of matters for discussion shall deal with one matter only and shall be relevant, which relevance shall be determined by the chairperson at the meeting where the matter is to be considered.

Proposals during course of meeting

8. (1) The following proposals may also be made during a meeting:

- (a) To amend a motion, proposal or recommendation of a joint technical committee or a working group;
- (b) that the forum adjourns;
- (c) that a debate be adjourned;
- (d) that a matter be referred back to the joint technical committee or a working group;
- (e) that consideration of the matter be deferred or held over;
- (f) that a decision be taken on the matter under consideration;
- (g) that it be accepted that consensus cannot be reached;
- (h) that the meeting go into committee, and thereby exclude the media and the public;
- (i) that the media and the public be allowed back into the meeting.

(2) Every proposal in terms of subparagraph (1) shall be seconded.

(3) Any business uncompleted at the adjournment of a meeting shall be dealt with at the next meeting unless the forum decides otherwise or the chairperson convenes a special meeting to dispose of such business.

(4) Any proposal to refer a matter back for reconsideration shall indicate to which body the matter shall be referred and the aspect on which reconsideration is required.

Proceedings at meetings

9. (1) The chairperson shall control and conduct a meeting and may for such purpose issue directions to any participant or person, and at his or her discretion adjourn the meeting at any time.

(2) Whenever the chairperson speaks during a meeting, any participant then speaking or intending to speak shall be silent and all persons present shall be silent so that the chairperson may be heard without interruption.

(3) A participant who speaks shall confine his or her speech strictly to the motion or proposal under discussion or to an explanation or point of order and no discussion shall be allowed which will anticipate any matter on the agenda.

Sakelys

6. (1) Die sakelys van 'n vergadering is soos volg:
- Opening;
 - aansoek om verlof tot afwesigheid;
 - verklarings en mededelings deur die voorsitter;
 - finalisering van die agenda, met inbegrip van besluite oor die vrystelling van dokumente aan die media en publiek;
 - goedkeuring van notule van vorige vergadering;
 - sake voortspruitend uit die notule (indien nie deur agenda-item gedek nie);
 - oorweging van verslag deur 'n gesamentlike tegniese komitee bedoel in paragraaf 12, met inbegrip van sy werkgroepe en taakspanne (as daar is);
 - oorweging van enige aangeleenthede van algemene belang met betrekking tot die gebied van die forum;
 - dringende of noodsaaklike aangeleenthede ingevolge subparagraaf (4);
 - moontlike persverklaring.
- (2) Die voorsitter kan met die instemming van die vergadering voorkeur aan 'n item op die agenda gee.
- (3) Geen ander saak word tydens 'n vergadering behandel nie as dié wat in die agenda met betrekking daartoe gespesifiseer is.
- (4) Die voorsitter kan as 'n saak van dringendheid of noodsaaklikheid 'n versoek aanvaar om 'n aangeleentheid te bespreek waarvan die sekretariaat nie ingevolge paragraaf 7 in kennis gestel kon word nie, in welke geval 'n behoorlik gemotiveerde skriftelike versoek in hierdie verband, 'n redelike tydperk voor die vergadering aan die sekretariaat gerig moet word.
- (5) Die voorsitter beslis oor die aanvaarbaarheid van 'n dringende versoek en oor die noodsaaklikheid om aan ander deelnemers voldoende tyd te gee om vir bespreking daarvan voor te berei.

Kennisgewing van aangeleenthede vir bespreking

7. (1) Skriftelike kennis van 'n aangeleentheid beoog in paragraaf 6(1)(h) moet minstens drie dae voor die datum van elke vergadering van die forum aan die sekretariaat gegee word, en sodanige kennisgewing word ingevolge paragraaf 3 deur die sekretariaat aan elke lid gestuur.
- (2) 'n Kennisgewing van aangeleenthede vir bespreking handel slegs met een aangeleentheid en moet tersaaklik wees, welke tersaaklikheid bepaal word deur die voorsitter by die vergadering waartydens die aangeleentheid oorweeg staan te word.

Voorstelle gedurende verloop van vergadering

8. (1) Die volgende voorstelle kan ook gedurende 'n vergadering gedoen word:
- Dat 'n mosie, voorstel of aanbeveling van 'n gesamentlike tegniese komitee of 'n werkgroep gewysig word;
 - dat die forum verdaag;
 - dat 'n debat verdaag word;
 - dat 'n aangeleentheid terugverwys word na die gesamentlike tegniese komitee of 'n werkgroep;
 - dat oorweging van die aangeleentheid uitgestel of oorgehou word;
 - dat 'n besluit geneem word oor die aangeleentheid onder oorweging;
 - dat daar aanvaar word dat konsensus nie bereik kan word nie;
 - dat die vergadering in komitee gaan en daardeur die media en die publiek uitsluit;
 - dat die media en die publiek weer in die vergadering toegelaat word.
- (2) Elke voorstel ingevolge subparagraaf (1) moet gesekondeer word.
- (3) 'n Besigheid wat nie by die verdaging van 'n vergadering afgehandel is nie, word tydens die volgende vergadering gehanteer, tensy die forum anders besluit of die voorsitter 'n spesiale vergadering belê om daardie besigheid af te handel.
- (4) 'n Voorstel om 'n aangeleentheid vir heroorweging terug te verwys, moet aandui na watter liggaam die aangeleentheid verwys moet word en die aspek wat heroorweeg moet word.

Verrigtinge tydens vergaderings

9. (1) Die voorsitter beheer en lei 'n vergadering, en kan vir daardie doel opdragte gee aan 'n deelnemer of persoon, en na goeddunke die vergadering te eniger tyd verdaag.
- (2) Wanneer die voorsitter tydens 'n vergadering praat, moet enige deelnemers wat dan praat of van voorneme is om te praat, stilbly en moet alle persone wat teenwoordig is, stilbly sodat die voorsitter sonder onderbreking aangehoor kan word.
- (3) 'n Deelnemer wat praat, moet sy of haar rede streng beperk tot die mosie of voorstel onder bespreking of tot 'n verduideliking of punt van orde, en geen bespreking word toegelaat wat 'n aangeleentheid op die agenda vooruitloop nie.

- (4) Any participant may ask the chairperson for permission to address the meeting—
- (a) on a point of order with a view to calling attention to any departure from the prescribed procedure; or
 - (b) in personal explanation, in order to explain some material part of his or her former speech which may have been misunderstood,

and any participant so asking shall be heard forthwith unless the chairperson rules the point of order or explanation to be inadmissible.

(5) (a) If a participant misconducts himself or herself, behaves in an unseemly manner or obstructs the business of any meeting or challenges any ruling of the chairperson, the chairperson shall direct such person to conduct himself or herself properly and if speaking to discontinue his or her speech.

(b) In the event of a persistent disregard by any person of the directions of the chairperson, the chairperson shall direct such person to retire from the place where the meeting is being held, for the remainder of the meeting, failing which the chairperson may direct that he or she be removed from such place.

(6) Any other person who misconducts himself or herself, behaves in an unseemly manner or interrupts proceedings at any meeting, shall, if the chairperson so directs, leave the place where the meeting is being held, failing which the chairperson may direct that he or she be removed from such place.

(7) Any interpretation by the chairperson of these Rules of Order shall, if any participant present so requests, be recorded in the minutes.

Decision-making

10. (1) In carrying out its functions, the forum shall seek to achieve consensus.

(2) Should consensus not be achieved on any matter at a subsequent meeting, such matter shall, unless otherwise provided for in this Act, be decided by a concurrent majority of two-thirds of both the statutory and non-statutory components of the forum.

(3) Each member shall be entitled to one vote.

(4) Where a vote has to be taken on any matter, such vote shall be by a show of hands unless any member requests a secret ballot.

Minutes

11. (1) The secretariat shall keep an attendance register, and proper minutes or other appropriate records of the forum's decisions and transactions in a minute book and other appropriate books, and copies of such minutes shall, unless other arrangements are made with any member, be sent to each member as soon as possible after each meeting, but at the latest with the agenda for the next meeting.

(2) A copy of minutes certified by the chairperson as a true copy or extract of minutes, confirmed by the forum, shall constitute *prima facie* proof of the accuracy thereof.

Joint Technical Committee and working groups

12. (1) A standing committee to be known as the Joint Technical Committee (hereinafter referred to as JTC) may be appointed by the forum from both the statutory and non-statutory components to advise and make recommendations in writing to the forum regarding any matter referred to the JTC by the forum.

(2) The JTC shall attempt to reach consensus on all matters, but where this cannot be achieved, any dissenting views shall be recorded.

(3) The JTC shall designate, and may remove from office, a chairperson by resolution passed by a majority of members present at a meeting, each member having one vote.

(4) The JTC may, subject to review by the forum, co-opt any person to serve on it for one or more meetings or part of a meeting.

(5) The JTC or, if there is no JTC, the forum, may establish working groups, task teams and subcommittees.

(6) The JTC shall meet as often as is necessary and shall determine the dates of meetings.

(7) The chairperson of the JTC may, and shall at the request of two members, call a special meeting of the JTC.

(8) Meetings of the JTC and of its working groups, task teams and sub-committees shall not be open to the public or the media.

(9) Notice of a JTC meeting shall be given by the secretariat to members at least 48 hours prior to the meeting, in the manner referred to in paragraph 3(2).

(10) A majority of all the members represented on the JTC shall constitute a quorum.

(11) The JTC shall regulate its own procedure, which shall as far as practicable be the same as that of the forum.

- (4) 'n Deelnemer kan die voorsitter om toestemming vra om die vergadering toe te spreek—
- (a) op 'n punt van orde met die oog daarop om aandag te vestig op 'n afwyking van die voorgeskrewe prosedure; of
 - (b) ter persoonlike verduideliking, ten einde 'n wesenlike deel van sy of haar vorige rede te verduidelik wat moontlik verkeerd verstaan is,
- en 'n deelnemer wat so 'n versoek rig, moet onverwyld aangehoor word, tensy die voorsitter beslis dat die punt van orde of verduideliking ontoelaatbaar is.
- (5) (a) Indien 'n deelnemer hom of haar wangedra, op 'n onbehoorlike wyse optree of die werksaamhede van 'n vergadering belemmer of 'n beslissing van die voorsitter betwis, gelas die voorsitter so 'n persoon om homself of haarself behoorlik te gedra en indien hy of sy aan die woord is, om sy of haar toespraak te beëindig.
- (b) In die geval van 'n volgehoue verontagsaming deur iemand van die voorsitter se opdragte, gelas die voorsitter so 'n persoon om die plek waar die vergadering gehou word, vir die res van die vergadering te verlaat, by gebreke waarvan die voorsitter kan gelas dat hy of sy van sodanige plek verwyder word.
- (6) 'n Ander persoon wat homself of haarself wangedra, op 'n onbehoorlike wyse optree of die verrigtinge tydens 'n vergadering onderbreek, moet, indien die voorsitter aldus gelas, die plek verlaat waar die vergadering gehou word, by gebreke waarvan die voorsitter kan gelas dat hy of sy van sodanige plek verwyder word.
- (7) 'n Uitleg van hierdie Reglement van Orde deur die voorsitter moet, indien 'n deelnemer wat teenwoordig is aldus versoek, genotuleer word.

Besluitneming

10. (1) By die verrigting van sy werksaamhede moet die forum poog om konsensus te bereik.
- (2) Indien konsensus oor 'n aangeleentheid nie by 'n daaropvolgende vergadering bereik kan word nie, word 'n beslissing oor sodanige aangeleentheid geneem deur 'n meerderheid van twee derdes van sowel die statutêre as die nie-statutêre komponente van die forum, tensy anders in hierdie Wet bepaal.
- (3) Elke lid is geregtig op een stem.
- (4) Waar daar oor 'n aangeleentheid gestem moet word, geskied sodanige stemming deur die opsteek van hande, tensy 'n lid 'n geheime stemming versoek.

Notule

11. (1) Die sekretariaat hou 'n bywoningsregister en behoorlike notule of ander gepaste rekords van die forum se besluite en transaksies in 'n notuleboek en ander gepaste boeke, en afskrifte van die notule moet, tensy ander reëlings met enige lid getref word, so gou moontlik na elke vergadering, en op die laatste saam met die agenda vir die volgende vergadering, aan elke lid gestuur word.
- (2) 'n Afskrif van die notule gesertifiseer deur die voorsitter as 'n ware afskrif of uittreksel van die notule, deur die forum goedgekeur, maak *prima facie*-bewys van die juistheid daarvan uit.

Gesamentlike Tegniese Komitee en werkgroepe

12. (1) 'n Staande komitee bekend as die Gesamentlike Tegniese Komitee (hieronder die GTK genoem) kan vanuit die geleedere van sowel die statutêre as die nie-statutêre komponente deur die forum aangestel word om die forum van advies te dien en skriftelike aanbevelings aan die forum te doen met betrekking tot enige aangeleentheid deur die forum na die GTK verwys.
- (2) Die GTK moet poog om konsensus oor alle aangeleenthede te bereik, maar waar dit nie bereik kan word nie, moet enige afwykende standpunte aangeteken word.
- (3) Die GTK wys 'n voorsitter aan en kan hom of haar uit sy of haar amp onthef deur middel van 'n besluit aangeneem deur 'n meerderheid van lede teenwoordig op 'n vergadering, waar elke lid een stem het.
- (4) Die GTK kan, onderworpe aan hersiening deur die forum, 'n persoon koöpteer om vir een of meer vergaderings of 'n gedeelte van 'n vergadering daarin te dien.
- (5) Die GTK of, indien daar nie 'n GTK is nie, die forum kan werkgroepe, taakspanne en subkomitees instel.
- (6) Die GTK vergader so dikwels as wat nodig is en bepaal die datums van vergaderings.
- (7) Die voorsitter van die GTK kan, en moet op versoek van twee lede, 'n spesiale vergadering van die GTK belê.
- (8) Vergaderings van die GTK en van sy werkgroepe, taakspanne en subkomitees is nie toeganklik vir die publiek of die media nie.
- (9) Kennis van 'n GTK-vergadering word minstens 48 uur voor die vergadering deur die sekretariaat aan lede gegee op die wyse bedoel in paragraaf 3(2).
- (10) 'n Meerderheid van al die lede verteenwoordig in die GTK maak 'n kworum uit.
- (11) Die GTK reël sy eie prosedure, wat vir sover dit prakties doenlik is, met dié van die forum ooreenstem.

SCHEDULE 2***Powers and duties of a transitional metropolitan council referred to in sections 7(1)(b), 8(2) and 10(3)(h)***

1. Bulk supply of water.
2. Bulk supply of electricity.
3. Bulk sewerage purification works and main sewerage disposal pipelines for the metropolitan area.
4. Metropolitan co-ordination, land usage and transport planning.
5. Arterial metropolitan roads and stormwater drainage.
6. Passenger transport services.
7. Traffic matters.
8. Abattoirs.
9. Fresh produce markets.
10. Refuse dumps.
11. Cemeteries and crematoriums.
12. Ambulance and fire brigade services.
13. Hospital services.
14. Airports.
15. Civil protection.
16. Metropolitan libraries.
17. Metropolitan museums.
18. Metropolitan recreation facilities.
19. Metropolitan environment conservation.
20. Metropolitan promotion of tourism.
21. Metropolitan promotion of economic development and job creation.
22. The establishment, improvement and maintenance of other metropolitan infrastructural services and facilities.
23. The power to levy and claim—
 - (a) the regional services levy and the regional establishment levy referred to in section 12(1)(a) of the Regional Services Councils Act, 1985 (Act No. 109 of 1985), or section 16(1)(a) of the KwaZulu and Natal Joint Services Act, 1990 (Act No. 84 of 1990), as the case may be;
 - (b) levies or tariffs from any transitional metropolitan substructure in respect of any function or service referred to in items 1-22; and
 - (c) an equitable contribution from any transitional metropolitan substructure based on the gross or rates income of such transitional metropolitan substructure.
24. The receipt, allocation and distribution of intergovernmental grants.
25. The power to borrow or lend money, with the prior approval of the Administrator, for the purposes of or in connection with the exercise or performance of any power or duty.

SCHEDULE 3***Delimitation of wards referred to in section 8(2)***

The area of jurisdiction of any transitional local council and transitional metropolitan substructure shall be divided into wards in accordance with the applicable laws: Provided that where the area of jurisdiction of any such transitional local council or transitional metropolitan substructure includes—

- (a) the area of jurisdiction of any institution or body contemplated in section 84(1)(f) of the Provincial Government Act, 1961 (Act No. 32 of 1961); and
- (b) any other area not falling within the area of jurisdiction of the institution or body referred to in paragraph (a),

no area referred to in paragraph (a) or (b) shall be allocated less than half the total number of wards of such transitional local council or transitional metropolitan substructure: Provided further that for the purposes of delimitation of wards in terms of section 8(2) of this Act, no area referred to in paragraph (a) shall include any area for which a local government body referred to in paragraphs (a), (b) and (c) of the definition of local government body has been established.

BYLAE 2

Bevoegdhede en pligte van 'n metropolitaanse oorgangsraad bedoel in artikels 7(1)(b), 8(2) en 10(3)(h)

1. Grootmaat-watervoorsiening.
2. Grootmaat-elektrisiteitsvoorsiening.
3. Grootmaat-rioolsuiweringswerke en hoofrioolafvoergeleidings vir die metropolitaanse gebied.
4. Metropolitaanse koördinerings-, grondgebruik- en vervoerbeplanning.
5. Metropolitaanse hoofpaaie en stormwaterdreinerings.
6. Passasiersvervoerdienste.
7. Verkeersaangeleenthede.
8. Abattoirs.
9. Varsproduktemarkte.
10. Vullisstortingsterreine.
11. Begraafplase en krematoriums.
12. Ambulans- en brandweerdienste.
13. Hospitaaldienste.
14. Lughawens.
15. Burgerlike beskerming.
16. Metropolitaanse biblioteke.
17. Metropolitaanse museums.
18. Metropolitaanse ontspanningsgeriewe.
19. Metropolitaanse omgewingsbewaring.
20. Metropolitaanse bevordering van toerisme.
21. Metropolitaanse bevordering van ekonomiese ontwikkeling en werkskepping.
22. Die vestiging, verbetering en instandhouding van ander metropolitaanse infrastruktuurdienste en fasiliteite.
23. Die bevoegdheid om—
 - (a) die streeksdiensteheffing en die streeksvestigingsheffing bedoel in artikel 12(1)(a) van die Wet op Streeksdiensterade, 1985 (Wet No. 109 van 1985), of artikel 16(1)(a) van die Wet op Gesamentlike Dienste vir KwaZulu en Natal, 1990 (Wet No. 84 van 1990), na gelang van die geval, te hef en te vorder;
 - (b) heffings of tariewe van 'n metropolitaanse oorgangsubstruktuur ten opsigte van 'n werksaamheid of diens bedoel in items 1-22 te hef en te vorder; en
 - (c) 'n billike bydrae van 'n metropolitaanse oorgangsubstruktuur te hef en te vorder, gebaseer op die bruto of belastinginkomste van so 'n metropolitaanse oorgangsubstruktuur.
24. Die ontvangs, toewysing en verspreiding van interowerheidstoekennings.
25. Die bevoegdheid om met die voorafverkreë goedkeuring van die Administrateur geld te leen of uit te leen vir die doeleindes van of in verband met die uitoefening of verrigting van 'n bevoegdheid of plig.

BYLAE 3

Wyksafbakening bedoel in artikel 8(2)

Die regsgebied van 'n plaaslike oorgangsraad en metropolitaanse oorgangsubstruktuur word in wyke ingedeel ooreenkomstig die toepaslike wette: Met dien verstande dat waar die regsgebied van enige sodanige plaaslike oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur—

- (a) die regsgebied van 'n instelling of liggaam bedoel in artikel 84(1)(f) van die Wet op Provinsiale Bestuur, 1961 (Wet No. 32 van 1961); en
- (b) enige ander gebied wat nie binne die regsgebied van die instelling of liggaam bedoel in paragraaf (a) val nie,

insluit, aan geen gebied bedoel in paragraaf (a) of (b) minder as die helfte van die totale getal wyke van so 'n plaaslike oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur toegewys word nie: Met dien verstande voorts dat vir die doeleindes van wyksafbakening ingevolge artikel 8(2) van hierdie Wet, geen gebied in paragraaf (a) bedoel 'n gebied insluit waarvoor 'n plaaslike owerheidsliggaam bedoel in paragraaf (a), (b) en (c) van die omskrywing van plaaslike owerheidsliggaam ingestel is nie.

SCHEDULE 4***Principles referred to in section 9(4)***

1. Any natural person who is—
 - (a) eligible to vote in terms of section 6 of the Constitution of the Republic of South Africa, 1993; and
 - (b) ordinarily resident within the area of jurisdiction of a local government, or under law liable for the payment of assessment rates, rent, service charges or levies to the local government concerned,

shall be entitled to be included in the voters' roll of that local government and shall thereupon be entitled to vote in an election for members of the council of such local government: Provided that any person shall be entitled to exercise only one vote for any local government.

2. Voters' rolls shall be prepared by the local government concerned and divided according to wards delimited as contemplated in section 8(2) of this Act.

3. A voters' roll shall lie for inspection, but the onus to be enrolled as a voter shall rest on the voter concerned.

4. Only a competent court shall be entitled to make alterations to an approved voters' roll, which shall be updated at regular prescribed intervals.

5. Identification for voting purposes shall be by production of a voter's eligibility document as defined in section 1 of the Electoral Act, 1993.

6. Any person who is entitled to be included in the appropriate voters' roll as contemplated in paragraph 1, shall be entitled to be nominated and elected as a member of the council of the local government unless—

- (a) he or she is an elected member of the National Assembly or the Senate;
- (b) he or she is disqualified to be elected as a member of the National Assembly in terms of the Constitution of the Republic of South Africa, 1993;
- (c) he or she is disqualified to be elected by any competent court;
- (d) at 15:00 on the day immediately preceding nomination day, he or she is indebted to the local government concerned in respect of any assessment rates, rent, service charges or any other monies for a period longer than three months; or
- (e) he or she is an employee of the local government concerned or any other local government: Provided that the Administrator may exempt any such person if the Administrator is satisfied that such exemption is in the public interest and proof of such exemption accompanies the nomination.

7. Sixty per cent of the members of a transitional local council or a transitional metropolitan substructure shall be elected on the basis that each such member shall represent a ward of such transitional local council or transitional metropolitan substructure and forty per cent of the members shall be elected according to a system of proportional representation.

8. Forty per cent of the members of a transitional metropolitan council shall be elected according to the system of proportional representation contemplated in paragraph 7, and sixty per cent of the members shall be nominated by the transitional metropolitan substructures from among their members on a *pro rata* basis according to the number of registered voters in the areas of jurisdiction of such transitional metropolitan substructures: Provided that each such transitional metropolitan substructure shall be entitled to at least one representative.

SCHEDULE 5***Criteria referred to in section 11(2)***

1. The chairperson of the Board shall be a person with extensive experience in law or matters relating to local government.
2. The other members of the Board shall jointly have knowledge of—
 - (a) rural, town and regional planning;
 - (b) development economics, including development needs of local communities;
 - (c) municipal finance;
 - (d) municipal services and administration; and
 - (e) other disciplines and skills as may be necessary.
3. The membership of the Board shall be structured in such a manner as to be balanced, representative, non-racial and gender inclusive.

BYLAE 4***Beginsels in artikel 9(4) bedoel***

1. 'n Natuurlike persoon wat—
 - (a) geregtig is om te stem ingevolge artikel 6 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993; en
 - (b) normaalweg woonagtig is binne die regsgebied van 'n plaaslike regering, of by wet aanspreeklik is vir die betaling van eiendomsbelasting, huur, dienstegelde of heffings aan die betrokke plaaslike regering.
- is daarop geregtig om ingesluit te word in die kieserslys van daardie plaaslike regering en is daarop geregtig om te stem in 'n verkiesing vir lede van die raad van sodanige plaaslike regering: Met dien verstande dat 'n persoon geregtig is om slegs een stem vir 'n plaaslike owerheid uit te bring.
2. Kieserslyste word deur die betrokke plaaslike owerheid opgestel en ingedeel volgens wyke afgebaken soos in artikel 8(2) van hierdie Wet beoog.
 3. 'n Kieserslys moet vir inspeksie ter insae lê, maar die onus om as kieser daarin opgeneem te word, rus op die betrokke kieser.
 4. Slegs 'n bevoegde hof is geregtig om veranderinge aan te bring aan 'n goedgekeurde kieserslys, wat met gercelde voorgeskrewe tussenposes bygewerk moet word.
 5. Identifikasie vir stemdoeleindes geskied deur die voorlegging van 'n stemgeregtigde kieser-dokument soos omskryf in artikel 1 van die Kieswet, 1993.
 6. 'n Persoon wat daarop geregtig is om in die toepaslike kieserslys ingesluit te word soos in paragraaf 1 beoog, is daarop geregtig om benoem en verkies te word as 'n lid van die raad van die plaaslike regering tensy—
 - (a) hy of sy 'n verkose lid is van die Nasionale Vergadering of die Senaat;
 - (b) hy of sy gediskwalifiseer is om verkies te word as 'n lid van die Nasionale Vergadering ingevolge die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993;
 - (c) hy of sy deur 'n bevoegde hof gediskwalifiseer is om verkies te word;
 - (d) hy of sy om 15:00 op die dag wat nominasiedag onmiddellik voorafgaan, 'n bedrag aan die betrokke plaaslike owerheid verskuldig is ten opsigte van eiendomsbelasting, huur, dienstegeld of enige ander gelde vir 'n tydperk van langer as drie maande; of
 - (e) hy of sy 'n werknemer van die betrokke plaaslike regering of 'n ander plaaslike regering is: Met dien verstande dat die Administrateur enige sodanige persoon kan vrystel indien die Administrateur oortuig is dat so 'n vrystelling in die openbare belang is en bewys van so 'n vrystelling die benoeming vergesel.
 7. Sestig persent van die lede van 'n plaaslike oorgangsraad of 'n metropolitaanse oorgangsubstruktuur word verkies op die grondslag dat elke sodanige lid 'n wyk van sodanige plaaslike oorgangsraad of metropolitaanse oorgangsubstruktuur verteenwoordig en veertig persent van die lede word verkies ooreenkomstig 'n stelsel van proporsionele verteenwoordiging.
 8. Veertig persent van die lede van 'n metropolitaanse oorgangsraad word verkies ooreenkomstig die stelsel van proporsionele verteenwoordiging bedoel in paragraaf 7, en sestig persent van die lede word deur die metropolitaanse oorgangsubstrukture uit eie geleedere benoem op 'n *pro rata*-basis ooreenkomstig die getal geregistreerde kiesers in die regsgebiede van daardie metropolitaanse oorgangsubstrukture: Met dien verstande dat elke sodanige metropolitaanse oorgangsubstruktuur op ten minste een verteenwoordiger geregtig is.

BYLAE 5***Riglyne in artikel 11(2) bedoel***

1. Die voorsitter van die Raad moet 'n persoon wees met uitgebreide ervaring in die regte of aangeleenthede rakende plaaslike regering.
2. Die ander lede van die Raad moet gesamentlik kennis dra van—
 - (a) landelike, dorps- en streekbeplanning;
 - (b) ontwikkelings ekonomie, met inbegrip van ontwikkelingsbehoefte van plaaslike gemeenskappe;
 - (c) munisipale finansies;
 - (d) munisipale dienste en -administrasie; en
 - (e) ander dissiplines en vaardighede wat nodig mag wees.
3. Die lidmaatskap van die Raad word sodanig gestruktureer dat dit gebalanseerd, verteenwoordigend, nie-rassig en geslagsinsluitend is.

SCHEDULE 6*Criteria referred to in section 11(6)(b)*

1. Topographical and physical characteristics of the area concerned.
2. Population distribution within the area concerned.
3. Existing demarcation of areas pertaining to local government affairs and services, including existing areas of local government bodies and areas existing before 1971 as areas of such local government bodies (if any) as well as areas of regional services councils and joint services boards.
4. Existing and potential land usage, town and transport planning, including industrial, business, commercial and residential usage and planning.
5. Economy, functionality, efficiency and financial viability with regard to the administration and rendering of services within the area concerned.
6. Development potential in relation to the availability of sufficient land for a reasonably foreseeable period to meet the spatial needs of the existing and potential residents of the proposed area for their residential, business, recreational and amenity use.
7. Interdependence of and community of interest between residents in respect of residency, work, commuting and recreation.
8. The integrated urban economy as dictated by commercial, industrial and residential linkages.

SCHEDULE 7*Code of Conduct for Councillors referred to in section 16(7)***Attendance of meetings**

1. A councillor shall attend each meeting of the council of which he or she is a member or of any committee of such council to which he or she is appointed or elected, except where leave of absence has been granted to him or her in terms of the applicable law.

Misleading or influencing council, and certain other acts prohibited

2. No councillor shall—
 - (a) mislead or attempt to mislead the council of which he or she is a member in its consideration of and decision on any matter serving before it;
 - (b) influence or attempt to influence the council of which he or she is a member in its consideration of and decision on any matter serving before it so as to gain some direct or indirect benefit, whether in money or otherwise, for himself or herself or any other person to whom he or she is related or any other person or body with whom or which he or she is associated;
 - (c) directly or indirectly encourage, advocate, incite or participate in the taking of any unlawful decision by the council of which he or she is a member; or
 - (d) directly or indirectly encourage, advocate, incite or participate in any debate, consultation, meeting or decision with any other person or body the aim or effect of which would be the abrogation by the council of which he or she is a member, of any right in its favour or the breach by such council of any agreement or the breach by any other person or body of any agreement with such council or any other breach or loss of any right or the neglect of any obligation to the extent that the local authority concerned suffers loss or is in any way prejudiced or improperly or unlawfully burdened with any obligation.

Pressure on employees prohibited

3. No councillor shall, directly or indirectly—
 - (a) coerce or put any pressure on any employee of the council of which he or she is a member to insert in or to omit from any document prepared by such employee, any fact, view or information, or to frame a recommendation in any such document in a particular manner; or
 - (b) instruct or order any employee of the council of which he or she is a member not to implement any decision of that council or any decision of any committee of that council or to implement any such decision contrary to the intent and purpose thereof.

BYLAE 6***Riglyne in artikel 11(6)(b) bedoel***

1. Topografiese en fisiese eienskappe van die betrokke gebied.
2. Bevolkingsverspreiding in die betrokke gebied.
3. Bestaande afbakening van gebiede met betrekking tot plaaslike owerheidsaangeleenthede en -dienste, met inbegrip van bestaande gebiede van plaaslike owerheidsliggame en gebiede wat voor 1971 bestaan het as gebiede van sodanige plaaslike owerheidsliggame (as daar is), asook gebiede van streeksdiensterade en gesamentlike diensterade.
4. Bestaande en potensiele grondgebruik-, dorps- en vervoerbeplanning, met inbegrip van nywerheids-, besigheids-, handels- en residensiële gebruik en beplanning.
5. Ekonomie, funksionaliteit, doeltreffendheid en finansiële lewensvatbaarheid met betrekking tot die administrasie en lewering van dienste binne die betrokke gebied.
6. Ontwikkelingspotensiaal met betrekking tot die beskikbaarheid van voldoende grond vir 'n redelike voorsienbare tydperk ten einde aan die ruimtelike behoeftes van die bestaande en potensiele inwoners van die voorgestelde gebied vir hulle residensiële-, besigheids-, ontspannings- en geriefgebruik te voldoen.
7. Interafhanklikheid van en gemeenskaplikheid van belange tussen inwoners ten opsigte van bewoning, werk, pendelary en ontspanning.
8. Die geïntegreerde stedelike ekonomie soos gedikteer deur handels-, nywerheids- en residensiële koppelings.

BYLAE 7***Gedragkode vir Raadslede bedoel in artikel 16(7)*****Bywoning van vergaderings**

1. 'n Raadslid moet elke vergadering van die raad bywoon waarvan hy of sy 'n lid is of van 'n komitee van so 'n raad waarin hy of sy aangestel of verkies is, behalwé waar verlof vir afwesigheid ingevolge die toepaslike wet aan hom of haar toegestaan is.

Misleiding of beïnvloeding van raad, en sekere ander optrede verbode

2. Geen raadslid mag—
 - (a) die raad waarvan hy of sy lid is, by die oorweging van en besluit oor 'n aangeleentheid wat voor die raad dien, mislei of poog om hom te mislei nie;
 - (b) die raad waarvan hy of sy lid is, by die oorweging van en besluit oor 'n aangeleentheid wat voor hom dien, beïnvloed of poog om hom te beïnvloed nie ten einde die een of ander direkte of indirekte voordeel, hetsy in geld of andersins, daaruit te put vir homself of haarself of 'n ander persoon aan wie hy of sy verwant is of 'n ander persoon of liggaam met wie of waarmee hy of sy geassosieer is;
 - (c) die neem van 'n onwettige besluit deur die raad waarvan hy of sy 'n lid is, direk of indirek aanmoedig, bepleit, aanstig of daaraan deelneem nie; of
 - (d) 'n debat, oorlegpleging, vergadering of besluit met enige ander persoon of liggaam direk of indirek aanmoedig, of dit bepleit, aanstig of daaraan deelneem nie, waarvan die doel of uitwerking die afstanddoening is van 'n reg ten gunste van die raad waarvan hy of sy lid is, of die skending deur die raad van 'n ooreenkoms of die verbreking deur enige ander persoon of liggaam van 'n ooreenkoms met so 'n raad, of enige ander skending of verlies van 'n reg of die nalaat van 'n verpligting in so 'n mate dat die betrokke plaaslike regering verlies ly of op enige wyse benadeel of onbehoorlik of onwettig 'n verpligting opgelê word.

Druk op werknemers verbode

3. Geen raadslid mag direk of indirek—
 - (a) 'n werknemer van die raad waarvan hy of sy 'n lid is, dwing of onder druk plaas om enige feit, mening of inligting in te voeg in of weg te laat uit 'n dokument opgestel deur so 'n werknemer nie, of om 'n aanbeveling in so 'n dokument op 'n spesifieke wyse te formuleer nie; of
 - (b) 'n werknemer van die raad waarvan hy of sy 'n lid is, opdrag gee of beveel om 'n besluit van daardie raad of 'n besluit van 'n komitee van daardie raad nie te implementeer nie, of om enige sodanige besluit strydig met die bedoeling en doelwit daarvan te implementeer nie.

Unauthorized disclosure of information prohibited

4. No councillor shall, by himself or herself or through the agency of any other person, disclose to any unauthorized person or body or the representative of such person or body, any privileged or confidential information.

Solicitation for reward, and acceptance of gifts and favours prohibited

5. No councillor shall, directly or indirectly—

- (a) request, solicit or demand from any person or body any direct or indirect reward or favour; or
- (b) accept any gift, reward or favour,

whether in money or otherwise, as a consideration for voting in a particular manner on any matter before the council of which he or she is a member, or from refraining from voting on any matter, or for the purpose of persuading or convincing such council in regard to the exercise or performance of any power or duty that such council is required to exercise or perform, or for the disclosure of any privileged or confidential information to any unauthorized person or body or the representative of such person or body.

Intervention in administration of council prohibited

6. No councillor shall—

- (a) intervene directly or through the agency of any other person in the management or administration of any department, branch, section or division of the council of which he or she is a member;
- (b) directly or through the agency of any other person, issue or attempt to issue an executive order to any employee of the council of which he or she is a member; or
- (c) directly or indirectly encourage, advocate, incite or participate in any debate, decision or act the result of which would be to cause or contribute to maladministration within the council of which he or she is a member or in any department, branch, section or division of such council.

Appropriation or misuse of council property prohibited

7. (1) No councillor shall—

- (a) appropriate for his or her personal use or benefit or for the use or benefit of any other person to whom he or she is related or any other person or body with whom or which he or she is associated, any movable or immovable property or asset owned, controlled or managed by the council of which he or she is a member; or
- (b) unlawfully or improperly acquire any benefit from or right, title or interest to, in, or over such property or asset.

(2) No councillor shall use—

- (a) municipal office facilities; or
- (b) municipal equipment, including telephones or motor vehicles,

for his or her personal use or for the conducting of his or her business affairs outside his or her authorized functions as a councillor.

Duties of councillor

8. Whenever any member of any council becomes aware of any contravention of or failure to comply with any provision of this Code of Conduct, or whenever any allegation or statement is made to him or her in writing, to the effect that any member of the council of which he or she is a member has allegedly contravened or failed to comply with any provision of this Code of Conduct, he or she shall forthwith inform the town clerk thereof in writing, setting out the particulars of any facts of which he or she is aware or the particulars of any statements or allegations made to him or her.

Duties of town clerk

9. (1) Whenever the town clerk of any council becomes aware of any contravention of or failure to comply with any provision of this Code of Conduct, or whenever any allegation or statement is made to him or her in writing, to the effect that any member of the council has allegedly contravened or failed to comply with any provision of this Code of Conduct, he or she shall—

- (a) investigate the facts and circumstances;
- (b) obtain the written comments of the councillor concerned; and
- (c) if he or she is satisfied that *prima facie* a contravention of or failure to comply with any provision of this Code of Conduct has occurred, he or she shall submit a report thereon to the council:

Ongemagtigde openbaarmaking van inligting verbode

4. Geen raadslid mag self of deur bemiddeling van 'n ander persoon, enige geprivilegieerde of vertroulike inligting aan 'n ongemagtigde persoon of liggaam of die verteenwoordiger van so 'n persoon of liggaam, bekend maak nie.

Werwing vir beloning, en aanvaarding van geskenke en gunste verbode

5. Geen raadslid mag direk of indirek—

(a) 'n direkte of indirekte beloning of guns van 'n persoon of liggaam werf, versoek of eis nie; of

(b) 'n geskenk, beloning of guns aanvaar nie,

hetsy in geld of andersins, as 'n teenprestasie om op 'n spesifieke manier oor 'n aangelcentheid voor die raad waarvan hy of sy 'n lid is, te stem of om nie oor 'n aangelcentheid te stem nie, of met die doel om so 'n raad oor te haal of te oortuig met betrekking tot die uitoefening of verrigting van 'n bevoegdheid of plig wat so 'n raad moet uitoefen of verrig, of om enige geprivilegieerde of vertroulike inligting bekend te maak aan 'n ongemagtigde persoon of liggaam of die verteenwoordiger van so 'n persoon of liggaam nie.

Inmenging in administrasie van raad verbode

6. Geen raadslid mag—

(a) direk of deur bemiddeling van 'n ander persoon in die bestuur of administrasie van 'n departement, tak, seksie of afdeling van die raad waarvan hy of sy 'n lid is, inmeng nie;

(b) direk of deur bemiddeling van 'n ander persoon, 'n uitvoerende opdrag aan 'n werknemer van die raad waarvan hy of sy 'n lid is, gee of poog om dit te gee nie; of

(c) 'n debat, besluit of handeling direk of indirek aanmoedig, bepleit, aanstig of daaraan deelneem nie waarvan die gevolg sou wees om wanadministrasie te veroorsaak of daartoe by te dra in die raad waarvan hy of sy 'n lid is of in 'n departement, tak, seksie of afdeling van so 'n raad.

Toe-eiening of misbruik van raadseiendom verbode

7. (1) Geen raadslid mag—

(a) vir sy of haar persoonlike gebruik of voordeel, of vir die gebruik of voordeel van enige ander persoon aan wie hy of sy verwant is of enige ander persoon of liggaam waarmee hy of sy geassosieer is, enige roerende of onroerende eiendom of bate wat besit, beheer of bestuur word deur die raad waarvan hy of sy 'n lid is, vir homself of haarself toe-eien nie; of

(b) onwettig of onbehoorlik 'n voordeel uit, reg of titel op, of belang in, sodanige eiendom of bate verkry nie.

(2) Geen raadslid mag—

(a) munisipale kantoorgeriewe; of

(b) munisipale toerusting, met inbegrip van telefone of motorvoertuie,

vir sy of haar persoonlike gebruik of die behartiging van sy of haar sakebelange buite sy of haar gemagtigde werksaamhede as raadslid aanwend nie.

Pligte van raadslid

8. Wanneer 'n lid van 'n raad bewus word van 'n oortreding van of versuim om te voldoen aan 'n bepaling van hierdie Gedragskode, of wanneer 'n bewering of verklaring skriftelik aan hom of haar gerig word, ten effekte dat 'n lid van die raad waarvan hy of sy lid is, na bewering 'n bepaling van hierdie Gedragskode oortree het of versuim het om daaraan te voldoen, moet hy of sy die stadsklerk onverwyld skriftelik daarvan in kennis stel, met 'n uiteensetting van die besonderhede van enige feite waarvan hy of sy bewus is, of die besonderhede van enige verklarings of bewerings wat aan hom of haar gemaak is.

Pligte van stadsklerk

9. (1) Wanneer die stadsklerk van 'n raad bewus word van 'n oortreding van of versuim om te voldoen aan 'n bepaling van hierdie Gedragskode, of wanneer 'n bewering of verklaring skriftelik aan hom of haar gerig word, ten effekte dat 'n lid van die raad na bewering 'n bepaling van hierdie Gedragskode oortree het of versuim het om daaraan te voldoen, moet hy of sy—

(a) die feite en omstandighede ondersoek;

(b) die skriftelike kommentaar van die betrokke raadslid verkry; en

(c) indien hy of sy oortuig is dat 'n oortreding van of versuim om te voldoen aan 'n bepaling van die Gedragskode *prima facie* plaasgevind het, 'n verslag daaroor aan die raad voorlê:

Provided that if the councillor concerned does not furnish the town clerk with his or her written comments as contemplated in item (b), within a reasonable time after being requested to do so, the town clerk shall proceed to submit a report to the council as contemplated in item (c).

(2) The town clerk of every council shall ensure—

- (a) that each member of the council shall upon being elected as a member be furnished with a copy of this Code of Conduct and every amendment thereof; and
- (b) that a copy of this Code of Conduct is available in every room or place where the council concerned or any committee of such council meets.

Met dien verstande dat indien die betrokke raadslid nie binne 'n redelike tyd nadat sodanige versoek aan hom of haar gerig is die stadsklerk van sy of haar skriftelike kommentaar soos bedoel in item (b) voorsien nie, die stadsklerk moet voortgaan om 'n verslag aan die raad voor te lê soos in item (c) beoog.

(2) Die stadsklerk van elke raad moet toesien—

- (a) dat elke lid van die raad by sy of haar verkiesing as 'n lid voorsien word van 'n afskrif van hierdie Gedragskode en van elke wysiging daarvan; en
- (b) dat 'n afskrif van hierdie Gedragskode in elke kamer of plek waar die betrokke raad of 'n komitee van so 'n raad vergader, beskikbaar is.

